

SLOVENSKI NAROD.

Istaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravníštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Somišljeniki! Napredni državnozborski volilci!

Državni zbor je razpuščen, in zopet Vas kličejo na volišče, da se poslužite važne, po ustavi Vam zajamčene pravice: izbrati si može, ki naj so v državnem zboru domovini in Vam uspešni in srečni zastopniki. Sedanja volitev je pomenljiva, lahko postane pa tudi najusodnejša, kar jih je doživela po notranjih prepirih razjedena in razglodana naša država. Zategadelj obrača se vodstvo narodne stranke do Vas, somišljeniki, da mogočnega pomena sedanje volitve niti za trenutek ne puščate v nemar, in da si pred vsem vestno in tehtno ogledate može, ki se potezajo za čast Vašega mandata.

Kako Vam bo torej voliti?

Izbrati Vam bo pred vsem prave **slovenske** može, ki vsikdar in nasproti vsakemu prisegajo na svetli ščit slovenske narodnosti, ter se z neizprosno odločnostjo upro blaznim poskusom, merečim na to, da bi se v državi, ki je še po dveh tretjinah slovanska, v protislovji s temeljnimi določili proglasila nemščina državnim jezikom, in tako zagotovila nadvlada nemškemu narodu, nadvlada, ki naj potisne slovanska plemena na mesto helotov, in ki se ne da opravičiti niti v preteklosti, še manj pa v sedanjosti.

Z isto odločnostjo, kakor na ta odpor, in prešinjeni od prepričanja, da sedaj razkosanemu slov. narodu zasije lepa bodočnost samo po **zjedinenju**, morajo biti može Vašega zaupanja pripravljeni, da zastavijo vse sile za to, da se dá slovenskemu jeziku v čl. 19. zajamčena mu ravnopravnost z drugimi jeziki, da se slovenskemu narodu ustanove vsakovrstne šole, od najnižje do najvišje vrste, za vsestransko izobrazbo na narodni podlagi in tako ustvarijo pogoji, da si slovenski narod ohrani svojo narodno individualnost.

Izbrati Vam pa bo tudi **napredne** može, ki čutijo, da je brezobzirna prevlada duhovščine, s katero hoče ta stan, pozabivši svetih svojih tradicij in zamenjavši božje altare s posvetnimi spekulativnimi napravami, podjarmiti si vse, skrajno pogubna, tlačéč bistro naše ljudstvo v revščino, nevednost in temo. Izvoliti Vam bo zategadelj može, ki kot svetinjo branijo novodobno šolo in ž njo pridobljene uspehe, ter so prijatelji vsakemu svobodomiselnemu razvitju in napredku; može torej, ki o vsaki priliki delujejo na to, da se veljava duhovščine, ne krateč cerkvi božjega poklica, potisne v pristojne ji meje.

Da se vse to doseže, zdramiti se mora **kmetski** naš stan, glavni steber slovenskega naroda, ki je do sedaj prepohlevno in preponižno stopinje pobiral za gospodstvaželjno duhovščino. Naš kmet — pred petdesetimi leti po pravem liberalizmu tlake oproščen — se mora osvoboditi tudi duševne tlake, in pozvati ga je, da se udeleži političnega življenja, tako da na mestih, kjer se odločuje njegova usoda, sam pove, kaj mu izpodjeda mozeg, in kaj ga ubija. Tak poziv je izdala narodna stranka, in oglasili so se vrli kmetovalci, ki hočejo prevzeti težavni posel državnega poslanca, kar je veselo znamenje, kar pa, se ve, ni všeč tistim, ki so dosedaj v veri živeli, da je slovenski kmet le v to vstvarjen, da robuje duhovniku.

Večjega pomena nego s slovenskega stališča, je sedanja državnozborska volitev z občedržavnega stališča. V zraku visi absolutizem, ta veliki gojitelj klerikalizma in germanizacije!

Poklicavši si v spomin, kako so že Vaši očetje pod absolutizmom krvaveli, izbrati Vam bo dalje može, ki se ne igrajo z besedami: Nam, Slovencem, je vsejedno, smo li absolutično ali ustavno vladani! Prihodnost, katero hočemo, in katero moramo priboriti svojemu narodu, mogoče je priboriti le v državi, vladani po svobodoljubnih načelih! Ali oglejmo si absolutizem še od druge, še bolj senčnate strani! Že sedaj tlači Ogrska na gospodarskem polju tostransko državno polovico kot môra, in v pravem suženjstvu nas ima. To razmerje med obema državama polovicama ni zdravo in vzdržavalo se je do sedaj več ali manj na umeten način. Pod absolutizmom pa se bode čisto gotovo vzdržavalo, in vzdržavalo se bode toliko časa, dokler se na Dunaju ne snide resna, delavna in na svoj ugled ponosna zbornica, katera ne bo samo tostranskim narodom delila pravice, nego si bode pravice priborila tudi nasproti Ogrski, katera sedaj tako brezobzirno izkorišča naš slabotni položaj.

Vse razmere — in tudi slovenske — silijo z elementarno močjo na to, da bodi poklic bodočemu parlamentu gospodarski poklic. Rešiti bode vprašanja velikega narodno-gospodarskega pomena, zajamčiti bode gospodarsko shajanje **kmetu trpinu**, varovati gospodarske koristi **trgovskega in obrtnega stanu** in pripomoči tudi **delavcu** do tega, da mu bo vsaj človeško živeti mogoče.

Z zastopniki družih slovanskih narodov naj vežejo naše poslance najtesnejše vezi, pred vsem z zastopniki češkega naroda. Upamo pa, da bodo tudi poslanci tega naroda postopali v zavesti, da moči malega slovenskega rodu ne bi prenesle vsega, kar brez nevarnosti prenese orjaška moč čeških bratov, in da bi te moči brez popolnega oslavljenja nikakor ne mogle prenesti neplodne parlamentarne obstrukcije.

Vi pa, somišljeniki, udeležite se volitve do zadnjega moža, a svoj glas oddajte svobodno, samostojno in ne na povelje duhovnikov, ki iščejo svoje kraljestvo na zemlji, ki pa ne iščejo, kakor velí zapoved Odrešenikova, kraljestva božjega.

Volite napredne kandidate narodne stranke!

Po želji volilcev in dogovorno z zaupnimi možmi so bili določeni kot kandidatje sledeči gospodje:

I. V splošnem volilnem razredu, ki voli dné 12. decembra 1900:

Luka Jelenc
učitelj v Ljubljani.

II. V kmetskih občinah, ki volijo dné 18. decembra 1900:

1. V sodnih okrajih: Ljubljana, Litija, Ribnica, Vrhnika, Velike Lašče in Zatičina:

Josip Lenarčič

posestnik in tovarnar na Vrhniki.

2. V sodnih okrajih: Cerknica, Idrija, Ilirska Bistrica, Logatec, Lož, Postojna, Senožeče, Vipava:

Ivan Božič

deželni poslanec in posestnik v Podragi.

V Ljubljani, dné 14. novembra 1900.

3. V sodnih okrajih: Kočevje, Mokronog, Radeče, Trebnje, Žužemberk:

Franč Zupančič
posestnik v Rakovniku.

4. V sodnih okrajih: Črnomelj, Kostanjevica, Krško, Metlika, Novo mesto:

Ivan Globočnik
posestnik na Dobravi.

5. V sodnih okrajih: Brdo, Kamnik, Kranj, Kranjska gora, Radovljica, Škofja loka, Tržič:

Gustav Pirc

ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

III. Kandidatje za mesta in trge se razglasé pozneje.

V imenu vodstva národne stranke:

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Državnozbornske volitve.

Vlada in klerikalci.

Klerikalci se tresejo. V tem, ko prireja naša napredna narodna stranka sedaj križem domovine javne shode, se klerikalci že več ne upajo stopiti pred ljudstvo in se ne upajo prirediti javnega shoda. Strahoma izvejo, kako se dviga slovenski kmetovalec, ki so ga doslej smatrali za svojega sužnja, in kateremu so njegovo ponižnost in dobrosrčnost plačevali z zaničevanjem; strahoma gledajo, kako ta kmetovalec razbija farovško verigo, na katero je bil doslej prikovan, in kako se začenja postavljati na lastne noge.

Klerikalci obupavajo. Kako jim je pri srcu, kaže najbolje izrek vplivnega klerikalnega prvaka, ki je te dni jezno vzdiknil: Oslí smo bili, da smo se dali ujeti in nismo v deželni zboru preprečili direktnih in tajnih volitev.

Klerikalci smatrajo Povšetov, Žitnikov in Pfeiferjev mandat za izgubljene, in strah jih je tudi za mandat pete kurije, ker vedo, da je celo mnogo duhovnikov, ki o dr. Šusteršiču nečejo ničesar slišati. Klerikalci spoznavajo, da jih zadene pri volitvah strahovita katastrofa, ako ne dobe izredne pomoči, in tako pomoč iščejo pri c. kr. vladi.

Naj to pojasnimo z nekaterimi faktičnimi navedbami.

Tekom zadnjih dni je bil dr. Ivan Šusteršič opetovano pri deželnem predsedniku g. baronu Heinu, in je imel z njim daljše »konference« glede državnozbornskih volitev, to se pravi, Šusteršič je prosil deželnega predsednika, naj vlada pri državnozbornskih volitvah podpira klerikalne kandidate.

V prvi polovici tega tedna sta bila škof dr. Anton Bonaventura Jeglič in dr. Ivan Šusteršič na Dunaju in sta lazila okrog ministrskega predsednika Körberja ter okrog družih visokostojecih gospodov in moledovala za podporo vlade pri volitvah. Umeje se pač samo ob sebi, da sta pri ti priliki kot prava krščanska moža črnila napredno narodno stranko še veliko grje, kakor v tistem podlem volilnem odklicu, s katerim se je duhovniška stranka osramotila pred vsem slovenskim svetom.

Kakšen uspeh je imelo to prosjačenje škofa Bonaventure in dr. Šusteršiča pri ministrskem predsedniku, nam doslej ni znano, ali da se je ministrski predsednik že odločil, kako stališče zavzame vlada glede naših prihodnjih volitev, na to kaže dejstvo, da je bil deželni predsednik baron Hein zopet poklican na Dunaj, in da se je včeraj tja odpeljal.

Očitno je, da je bil deželni predsednik poklican na Dunaj, da dobi instrukcije, kako mu je postopati pri predstojecih državnozbornskih volitvah, in da je

torej njegovo potovanje v prestolno mesto velicega pomena.

Ne da se tajiti, da ima vlada vse polno sredstev, s katerimi lahko vpliva na volitve in je torej naravno, da so klerikalci prosjačili za vladno pomoč, saj vedo, da so izgubljeni, če bi morali volilni boj sami izbojevati. Tudi se je v naši državi že večkrat primerilo, da so različna ministrstva teptala zakone in pogazila pravico in celo z nasilstvi pomagala premagati ljudstvo in svoje kreature spraviti na poslanske sedeže, ali vzlic temu nas ni strah. Storimo vsak svojo dolžnost, podvojimo in potrojimo svoje sile, zastavimo zadnje svoje moči in zmaga bo vendar naša, tudi če se vlada zveže s klerikalci.

Ne vemo, kako se vlada odloči, toda bodimo pripravljeni na vse slučaje, in pripravljeni tudi nato, da pojde vlada v boj za korumpirane klerikalce in zoper ljudstvo, ki se hoče otestiti klerikalnega jarma.

Mi ne iščemo in ne potrebujemo vladne podpore. Našim kandidatom naj poda zaupanje ljudstva mandate, ne pa vlada. Kar zahtevamo od vlade je, da ostane v naših strankarskih bojih popolnoma nevtralna, da ne vpliva na nobeno stran, nego se omejuje samo na to, da skrbi za strogo zakonite, mirne volitve. To je vladna dolžnost, in če stori to svojo dolžnost, bo ustrezno vsem poštenim ljudem, v nasprotnem slučaju pa doseže vlada samo to, da se razmere na deželi poostre do skrajnosti.

Shod v Krškem.

Dež. poslanec župnik Schweiger ni dal na volilnem shodu, ki se je vršil v četrtek na Krškem, toliko časa miru, da so ga posadili pred vrata. Ko se je Schweiger nekoliko oddahnil in je prišel do sape, je zakričal na ves glas: »Das muss man ja auflösen!« S tem je izdal veliko tajnost, da je namreč prišel v Krško le s tem namenom, da bi z vinjenimi pristaši delal na shodu združbo in shod če le možno, razbil. Toda Schweiger in Pfeifer sta se vrezala zelo. Volilci so bili pametnejši. Postavili so razgrajča pred prag ter ga storili tem načinom neškodljivega. Nič mu ni pomagalo, da je kričal: »Es kommt Alles Wort für Wort in die Zeitung!« Razburjeni volilci so mu odgovarjali: »Ven z njim! — Naj gre v cerkev! — Tu nimate pravice razsajati in razgrajati!« Tako je zavedno kmetško občinstvo pokazalo gospodu dež. poslancu, kako se mora vesti, in kje je prostor za njegovo delovanje. Čuli so se edino le klici: »Pojdite v cerkev! Pustite nas v miru! Tukaj imamo mi besedo«. Gosp. dež. poslanec se je pri tej priliki prepričal lahko, da je odklenkalo duhovništvu na polit. polju, in da se tudi kmetje zavedajo svojih pravic, ter da ne priznavajo od strani duhovništva nobene komande

več v političnih rečeh. Živelí, zavedni kmetški volici!

Prizor na cesti. Proti 1/2 2 uri pride Schweiger s svojimi zapeljanimi kmeti, kateri so celo dopoldne bili v Pfeiferjevi kleti, pred Gregoričovo gostilno ter jim tam nekaj razklada. Krški župan, katerega so naši možje še dopoldne opozorili na to, da so Polanci jako razburjeni, stopi med nje in pravi: »Gospod župnik! za red odgovoren sem jaz. Prosim Vas torej, da pomirite svoje ljudi! Vsakemu je prost vstop k shodu, vsak bode smel govoriti, a biti mora miren in dostojen. Ako bi se pa kaj surovega zgodilo, krivi bodete Vi tega, ker ljudstvo hujskate«. Župnik ves razkačen: »Ljudje, ste slišali! Župan pravi, da hujskam, jaz ga bodem tožil«. Župan: »Vi hujskate, in opozarjam Vas na posledice tega hujskanja«. Radovedni smo na tožbo, katero bo vložil g. Schweiger.

Namen Schweiger — Pfeiferja. Ta dva dioskura sta hotela na vsak način shod preprečiti. Peljala sta se torej v sredo zvečer na Drnovo v Venetovo gostilno, ter s kočijo volilce v gostilno vozila. Prišlo jih je mnogo iz Bregov in Drnovega. Pfeifer je dajal za vino — izpili so ga 70 litrov, — Schweiger jih je pa pestil, da naj gotovo pridejo na shod in naj tam kričijo »živio Pfeifer!« ter da naj delajo na vsak način nemir. Pfeifer jih je povabil v četrtek popoldne k sebi na dom in v klet, da si bodejo do 3. ure popoldne napili primerne korajže. Dopoldne sta naše volilce nagovarjala, naj gredo domov, in g. Schweiger je sam zatrjeval ob 1/2 12. uri krškemu županu, ki ga je povabil na shod, da se ga ne misli udeležiti, ter da gre domov. Mej tem je pa imel svoje zapeljane ovčice skrite, katere je ob 1/2 2 uri pripeljal na shod. A dvorane je bila prenapolnjena naših ljudi, tako da so se njegovi ljudje tako kar razgubili. Niso torej mogli razgnati ali pa onemogočiti shoda, kakor so nameravali.

Prizor med zborovanjem. G. Schweiger stoji med svojimi zapeljanimi ovčicami, ter jih hujska, da naj delajo nemir. Če so se pa vendar nekoliko pomirili, začne klicati sam: Tihooooo — —! Tihooooo! ter mahati z rokami, kakor bi hotel delati mir.

Ker Schweiger le ni dal miru, zakliče mu veljaven kmet, da je tako obnašanje nedostojno, ter da naj gre raje v cerkev opravljat svoje dolžnosti, kmete pa naj pri miru pusti. Naši volilci, razkačeni, so dvignili palice proti Schweigerju. V tem opasnem trenutku stopi krški župan med nje, ter jih s težavo toliko pomiri, da se ni Schweigerju ničesar hujšega pripetilo, ter da je bil le iz dvorane vržen.

Prizor po neprostovoljnem odhodu g. Schweigerja. Gromoviti »živio« razlegal se je po dvorani, ko je

bil Schweiger prisiljen, zapustiti dvorano in najbolj so se veselili njegovi privrženci ter ploskali, da so bili oproščeni vpliva svojega dušnega pastirja-zapeljivca. Dr. Tavčar je svoj govor pri splošni pozornosti in velikanski navdušenosti končal. Kmetje ga vzdignejo na rameha, in med temi kmeti so bile tudi zapeljane ovčice g. Schweigerja.

Prizor po zborovanju. Kakor so se v starem veku pričkala mesta, v katerem da je bil rojen Homer, tako so se pričkali po zborovanju 3 volilci, kateri da je Schweigerja potisnil iz dvorane. Pristopi star mož k njim in jim pravi: Kaj se boste prepirali? Vsak je stori svojo dolžnost; vsakemu torej čast in vsa kemu 1 liter vina, katerega plačam jaz, da ga bomo skupaj izpraznili v proslavo današnjega dne.

Iz Črnomlja, 23. novembra.

Novomeški prošt dr. Elbert je svoje zaljubljene kandidatske poglede uprl v nas Črnomalčane. Kar na kratko nas je mislil pobasati v svojo volilno torbo. Dne 20. t. m. je došla v Črnomelj naslednja brzojavka:

»Predsedništvo obrtne zadruga se prosi, da skliče bližnje obrtnike k sestanku ob 7. uri zvečer v gostilno Kožar, kamor pridemo jaz in še dva. druga gospoda.«

Res so prišli tisti dan trije gospodje, o katerih se pravi, da so najboljši agitatorji dr. Elberta. Bili so to podobar in predsednik obrtne zadruga, tihi Appe, trebušasti krojač Mikolič in znani neizogibni »gornovnik« in klobučar Frančič. Zadnjeimenovani je peprej stalno v Črnomlju živel, sedaj pa probiva v Novem mestu in zavzema tam strašansko imenitno mesto: on je namreč podpredsednik katoliškega političnega društva, s katerim deli redko veselje in pogoste blamaže. Namen agitacijskega potovanja rečene trojice je bil, pridobiti naše obrtnike za kandidaturu prošta dr. Elberta. A ker Črnomalčani te ptiče dobro poznamo, napravili smo jim tako presenečenje, da ga bodo pomnili. V torek zvečer prišli so torej napovedani novomeški zadrugarji ob določeni sedmi uri v gostilno, kjer se je imel vršiti shod. Pri dobri večerji in štefanu vina so nemirno in nestrpno čakali, kdaj pridejo povabljeni obrtniki. Ura bija osem — a še ni nikogar. Frančič začne begati po mestu in lovi znane mu obrtnike. Z veliko silo zvabi pet ljudi na shod.

Ker se nobeden proštovih odposlancev ni upal z barvo na dan, ampak so le cincali in cincali, ne vedoč, kako bi začeli, oglasil se je neki obrtnik in jim na kratko in možato povedal: »Če ste prišli zaradi volitev in mislite, da bomo klerikalno volili, je najbolje, če kar molčite.« Novomeški agitatorji so začeli pisano gledati in Frančič, spoznavši, da stoji slaba, se ni upav povedati po kaj je prišel,

 Dalje v prilogi.

LISTEK.

Diversa.

O Avstrija srečna, več daleč ni čas, ko v novem sijaju boš stala! Politiški padarji te ozdravé, v mogočnosti zopet boš vstala.

O, nova ti doba zasije sedaj, pomlajena boš, prerojena! Rešitelji že ti hite v naročaj, ne, nisi nam še izgubljena.

V okrilji prostranem že tvojem povsod spasilceli dvigajo glavo... Navdušeni niso za lastni svoj žep, za tvojo gospodom je slavo.

Premalo iz Avstrije vendar še v Rim prihaja poklonov devotnih, ker zmeraj v državnem je zboru biló premalo kristjanov prisotnih.

Kdo briga-li za institucije kaj še rimske se cerkve presvete? Zato pa pošljimo v državni mi zbor za cerkev možakarje vnete.

Ti Avstrijo rešijo... spasa nikjer drugod ni več zanjo na sveti... Zato framason in pa zviti naj žid vstrepečeta v strahu, drgeti!

Vse Avstrije torej ves črni naj voj kot jeden mož gre na sovraga! Če treba, ga tudi pobiti velja, in naša gotovo bo zmaga.

In takrat v žarečem spet svitu vsplamtel žar španske krvave bo slave... Presrečna bo ljubljena Avstrija vsa, ko bomo gospodje države.

Vsem narodom sreče, omike bo svit zagórel v najkrásnejši luči... Tačas se posrečilo marsikaj bo celo najneumnejši buči.

Zavodi takrat in učilnice vse, vse javne, humanne naprave, vse svetim poverijo tem se možem, ki bodejo stebri države.

Najvišji nam papež bo sam gospodar, a rimski nam ž njim kardinali prosvete odpirali bodejo hram, zakone sloveče dajali.

Minister tačas bo lehkó prav vsakdo, kdor bo se izkazal resnično, da k spovedi vsaki je teden prišel, za župnika stal nepremično.

Kaplanje opravljali bodo vsevprek vsi službe cesarske vsevrstne. Duhovnikov nikdo se briga ne bo za bukve več mašne in kretne.

Kaplan vsak pomerjal predpasnike bo, dekletom bo tibet prodajal, v konsumih s petjotom pa kmetške žené in kmete bo brumne napajal.

Ljubezen delil radodarno on bo na desno, na levo, na pravo, kot paša deklet imel sto bo in sto in očetoval bo za stavo.

In očetoval bo v nešteti vasesh, vsak tast ali svak ali sin bo, sorodstva imel bo za vsemi plotmi — nesmrten zares mu spomin bo.

Da sine pa srečna ta doba nekoč odvisno od nas je, Slovenci, zato pa katoliški več se nikar ne vpirajmo impertinenci.

Otvorjajmo hišo ji na izstežaj, za mizo jo svojo vabimo, pa možnjo, klet, hleve ji vslužno vsekdar in — — spalnico svojo odprimo!

V prvotnosti srečni vsi bomo kot kdaj, to doba bo res blagostanja... V sijaji žarečem zasvetila bo blesteča nam sreča nekdanja.

Nebesa odpreti pa morejo tá katoliški nam kandidati, zato za katoliške vzorne može, vsem treba nam je glasovati!

Postavljeni kakor drugod i pri nas može so samó razboriti, jedino ti sreče nekdanje nam raj mogó na Slovenskem odkriti.

Oni so za blagor naš vneti takó, da hočejo vse žrtvovati v prid onim volilcem, ki zdaj jih hoté na Dunaj cesarski poslati...

Satire dovolj. — Ves kaplanski naš roj nam hujška ljudi in jih bega, ne vidi pa v svoji slepoti tega, da v gnezdo sršenovo drega.

Da, prišli smo daleč tako že celo, da v zadnjih trenutkih obeta namesto Boga pa kar »šmirnico« nam druhal ta nevkročena, sveta.

In da jim na svetu ni svetega nič, ni starčkova siva več glava, da s »prasci« že pitajo stare može ker to jim veli njih »postava«.

I to jim postava njih trhla veli, da bodejo naj nam v posnembo... A kaj se godilo v kupeji te dni, to dobro Slovenci vsi vemo.

Zato pa, rojaki, da res ne na kraj privedemo Kranjske propada, za brambo pravio se vzdignimo srónó da strémo strupenega gada!

Ivan Jaren.

nego začel zatrjevati, da so došli le z željo, naj bi se vse kranjske obrtne zadruge zjedini v zvezo, ki bi imela sedež v Ljubljani ali v Novem mestu, da bi obrtniki tako z združenimi močmi nastopili proti tovarnam. Pa navzočniki so se temu izgovorčku le posmehovali. Saj je vendar smešno, če govori Frančiž zoper tovarne, ko on sam, ki je klobučar, nima niti enega klobuka svojega dela v zalogi, ampak same tovarniške izdelke.

Popolnoma osramočeni so ti novomeški agitatorji odšli še pred 10. uro spat, drugo jutro pa so jo na vse zgodaj odkurili v Novo mesto z žalostno zavestjo, da se jim je prva agitacija za klerikalce v naprednem Črnomlju korenito izjalovila, in da ji bosta prošt Elbert in dr. Šusteršič še grdo oštela, ker nista ničesar opravila.

Rečenim trem novomeškim kakor tudi vsem drugim klerikalnim agitatorjem svetujemo, naj nikar ne hodijo v Črnomelj, ker tu ne bodo ničesar opravili. Posebno pa naj se ne trudi g. Frančiž, ki nam je kot predsednik toliko brige povzročil, da smo prav veseli, ker ga je zima pred dvema leti odnesla v Novo mesto. Črnomelj je napreden in ostane napreden in bode volil naprednega kandidata.

Narodno-napredni obrtnik.

* * *

Iz Šentjanža na Dolenjskem, 23. novembra.

»Slovenec« je prinesel nekaj »slavospeva« o volilnem shodu v Št. Janžu, ki se je vršil minolo nedeljo. Hoteli smo mi sicer z našim poročilom o tej novi blamaži katoliški stranki prizanesti, toda ker ravno hoče, poročamo resnici na ljubo prav prizanesljivo to-le: Nekako skrivno in boječe došel je dr. Šusteršič v naš slavni Št. Janž. Do nedelje, dokler nista naša gg. v cerkvi oznanila, da pride »neki gospod« — popoldne v farovž, nihče ni vedel o tem shodu. Radovedni, kdo vendar mora biti, da je celo naš vrli gospod župnik končal svoj običajni izvrstni popoldanski govor v cerkvi s par besedami, hiteli so Šentjanšci proti župnišči. Toda kaj vidijo!? Pred vhomom je stal domači g. kapelan kot vratar ter večini odločno zabranil vstop. Na noben način ni hotel dopustiti, da bi bili postali deležni Šusteršičevega žegna. Končno so menda sprevideli prireditelji shoda, da bi dr. Šusteršič razun 5 somišljenikom razodeval katoliško napredne misli le še 4 stenam in pripustili so, da se je udeležilo shoda tudi nekaj teh preklicanih liberalcev. Vseh poslušalcev izmed 367 volicev bilo je 29 beri: devetindvajset. To je bil velikanski shod kaj ne? Med govorom se je godilo dr. Šusteršiču približno tako, kot nekdanj v slavni Mirni peči. Ubogi revež! Povsod smola! Na poziv, naj dvigne roko, kdor je za Povšeta, dvignili so narodno napredni volilci kar obe roki za Povšeta, samo da so g. dohtarju malo razjasnili obraz, ker je bil sicer jako otožen in čmern. Poredni Šentjanški pravijo, da je Šusteršič dohtar, pa še tega ne ve, da pri volitvi ne bodo odločevale roke, temveč »glasovnice«. Bo že videl, koliko Povšetov bo na naših glasovnicah, tako so modrovali zunaj farovža po shodu in naslednje dni naši volilci. Šusteršič jo je odkuril takoj po shodu z znanim spremljevalcem Rižnarjem tja, od koder je prišel. Mi volilci Šentjanški pa pravimo danes, kakor vselej: Naš poslanec bo Zupančič iz Rakovnika. Vi, dr. Šusteršič, pa le pridite prodajati svojo učenost zopet k nam, a ne samo nekaterim našim faranom, ampak, če imate kaj modrega povedati, pustite, da slišimo vsi, ker vedite, da smo žejni resnice!

* * *

Izpod Nanosa, 23. novembra.

Malokje je toliko podobčin združenih, kakor pri nas v hrenoviški županiji, ki šteje menda 17 podobčin. Iz tega je spoznati, da je moral naš kaplan po škofovem ukazu nekateri podplat zbrusiti, predno je ljudstvo spravil do »pravega prepričanja«. Ali glej to »pogubljeno« ljudstvo! Kar ne da si vtepti v glavo, da morata biti izvoljena dr. Šusteršič in Nace Žitnik. Naš kmetovalec pravi, da naj kmeta zastopa kmet, ne pa kak doktor, ki o kmetijskih potrebah in težavah nič ne ve. Samov vasi Ubelsko

se izgovarjajo, da ne smejo voliti po svojem prepričanju, ker imajo s škofljo opraviti in bi utegnili duhovnika izgubiti. Vsi drugi pa pravijo: Šusteršič in Nace Žitnik naj se držita svojega kopita, mi pa si bomo izbrali poslance iz svoje srede. Kmetovalec naj zastopa kmetovalec. Naš kaplan skuša volilcem to prepričanje podreti in se v ta namen trudi na posebnih shodih na vso moč.

Da bi bil bolj gotov, je najprej sklical ključarje bližnjih cerkva. Ti so res prišli, meneč, da jim ima kaplan kaj posebnega povedati o cerkvenih zadevah. Ko pa je kaplan namesto o cerkvenih zadevah začel govoriti o klerikalnih kandidatih, so jo ključarji brez izgovora odkurili in so kaplana pustili na cedilu. Siromašni kaplan, videč, da se je njegov pripravljani shod žalostno izjalovil, začel je ubirati druge strune. Šel je najprej v Strane. Ondotni njegov »shod« je bil že popisan v »Slov. Narodu«. Le toliko naj o njem še omenimo, da izrazi, katere je kaplan tedaj rabil, so pobalinski in kažejo duhovniško inteligenco v čudni luči. Videč v Stranah in v Goricah, da mu kmetje — v farovžih pravijo vedno »zabiti kmetje« — niso ugovarjali, je šel v Šmihel in začel tam obsipati može s tistimi neslanimi farovškimi otrobami, ki že vsemu svetu presedajo. A slabo jo je skupil. Vrli gospod župan Ch. mu je take zasolil, da jih bo pomnil. Povedal mu je, da če vera peša, potem so tega krivi le slabi duhovniki. Kaplan jo je moral popihati. Srdito je rekel: »Kaj bom brezvercem pravil, kaj je prav« in odnesel pete. V Predjani so mu ti poredni liberalci v zahvalo za njegov trud še celo živigali. Tako je, kadar človeka nesreča preganja. V Bukovju je hotel poleg studentskega gospoda župnika prati Gospodarsko zvezo zaradi njenih nesramnih goljufig z žlindro, ali ljudstvo še toliko potrpljenja ni imelo, da bi bil mogel kaplan dokončati le en stavek. Ljudstvo je ogorčeno vpilo: »Res ste goljufigali z žlindro« in vpilo je tako, da so se kaplanu začele hlačice tresti. Sedaj ima kaplan le še jedno vas, kjer lahko poskusi svojo srečo, to je Razdrto. Ako ne pride kaplan prej ko mogoče, bo prav gotovo tudi ta zanj izgubljena. Pridite toraj, gospod kaplan. Ali ne sam, ampak pripeljite seboj tudi Vašega kandidata, tistega dr. Šusteršiča, iz katerega govori sv. Duh, in katerega imenujejo kmetje »dohtar Žlindra« in pa Naceta Žitnika, ki mu pravijo »Nace Netopir« in ki se je v dež. zboru pod častno besedo lagal. Ako bo v farovžu zaprto, morate izbrati kak lep dan, da naredimo shod na kaki trati za vasjo, zakaj na Razdrtem so ljudje tako poredni, da bi za Vaš shod še prostora ne dali.

Če niste g. kaplan popolnoma nerazsodni, morate sami spoznati, da bi bil vendar že čas, prenehati s političnim ščuvanjem na leci. Ljudstvo se je tega večnega duhovniškega ščuvanja naveličalo. Kaj ni Kristus učil: »Moje kraljestvo ni od tega sveta«. Tudi Vaše zatrjevanje, da bo pogubljen, kdor bere »Slovenski Narod« in »Rodoljuba« je že smešno. Če bomo liberalci pogubljeni, boste pogubljeni tudi klerikalci, zlasti vi duhovniki. Kdo pa rajše seže po »Narodu« in po »Rodoljubu«, kakor duhovnik? Še zvestejše berete vi duhovniki ta dva lista, kakor mi liberalci. Celo studentski gosp. župnik je na shodu povedal, da mu je »po naključju« prišel v roke tak list, in da ga je bral. Ko se mu je pa reklo, da je storil smrtni greh se je odrezal: »Bog mi bode že odpustil«. No pa Bog je neskončno usmiljen, in če bo duhovnikom odpustil, bo tudi nam. Zavest imamo, da vsak napredni narodnjak in sploh vsak pošten človek, ki se bo ravnal po knjižici »Volilni katekizem za slovenske kmetijske volilce« — prosimo, berite to knjižico, ki je spisana po uradnih podatkih — ne bo pogubljen v večnosti, na tem svetu pa se mu bo bolje godilo kakor doslej. V tej veseli zavesti kličemo iz vsega srca. Živela naša kandidata Ivan Božič in Luka Jelenc!

* * *

Iz Kamnika, 23. novembra.

V nedeljo, dne 18. t. m. sklical je župnik v Šmartnem v Tuhinjski dolini volilni shod, h kojemu je prišlo nad sto kmetov. Tam jim je govoril in mej dru-

gim rekel, da naj volijo pri volitvi za peto skupino dr. Šusteršiča, a nevstrašeni kmetje so mu na vsa usta povedali, da se duhovnikom radi klanjajo v verskih stvarih, a v politiki hočejo biti samostojni.

V Ljubljani, 23. novembra

Praška „Politik“ in naši klerikalci

so se vedno dobro razumeli. Klerikalna glasila so navadno „Politiki“ tisti vir, iz katerega zajema svoja poročila. Zato pa so ta poročila vedno jako pristranska, nepopolna in često neresnična. „Politik“ se znanja vestno svoje čitatelje z vsem klerikalnim gibanjem na Slovenskem, liberalno stranko pa sliko kot Bogu, cerkvi, cesarju in narodu sovražno kliko, kateri treba izpodnesti tla čim preje. In tudi v sedanjih volitvah je „Politik“ priskočila na pomoč našim klerikalcem ter ponatisnila iz njihovega volilnega oklica baš najnesramnejše napade in najnižja podtikanja. „Politik“ je prevela velik del tega herostratskega oklica ter ga prezentirala svojim čitaljem, dočim volilni oklic naše stranke jedva mimogrede omenja. To je pristranost, kakoršne bi v češkem listu ne pričakovali in ki je za vso politiko tega lista značilna. Tudi tisti dopis iz konservativnih slovenskih krogov je dokaz, da plava „Politik“ docela v klerikalni struji, ter da ima o našem volilnem gibanju najslabše informacija.

Dr. Rezek in Koerber.

Z Dunaja poročajo „Nar. Listom“, da vsi dementiji ne odpravijo latentne krize v Koerberjevem kabinetu radi upokojenja predsednika praškega nadsoščica Janse, ter radi imenovanja viteza Wesselega na njegovo mesto. Če tudi je „Wiener Abendpost“ tajila, da bi hotel dr. Rezek odstopiti, je kriza v kabinetu vendar le latentna. Koerber skuša Rezeka obdržati, kajti ta minister je njegovi vladi etiketa, ki na zunaj še prikriva dejstvo, da je Koerberjeva vlada nemška. Dr. Rezekovo stališče ni bilo nikdar trdno, v sedanjih dobi pa je docela omajano. Ako pa odstopi, se mora zrušiti ves kabinet.

Stranke v novi državni zbornici.

„Nar. Listy“ so se te dni bavili z vprašanjem, kako se bodo razdelile stranke v novem drž. zboru. „Zveza s takozvano katol. narodno stranko“ je danes za nas docela nemožna, pišejo „N. L.“. Člani so se izrekli preodločno za nemške zahteve, da bi mogli z njimi še kdaj stopiti v kako zvezo. Kdor se izreka jasno in razločno za nemški drž. jezik, kakor se je nem. katol. stranka, je naš sovražnik pa naj to moravskim klerikalcem ugaja ali ne. Tudi Rumuni, ki so se tudi izrekli proti nam in za nemški državni jezik, ne bodo menda več sprejeti v večino desnice. Zvezo Čehov, Poljakov in Jugoslovancev bi pozdravili z veseljem tudi v slučaju, da bi ne tvorili večine. Združitev vseh Slovanov v zbornici bi reprezentirala tako moč, da bi se proti njeni volji ne moglo zgoditi nič. Težje pa je seveda vrediti naše razmerje do vlade. Ponižanja, katera nam je prizadela v zadnjih petnajstih mesecih, se morajo docela odstraniti, sicer bodo morali češki poslanci zavzeti najodločnejše stališče ter začeti najbrezobzirnejšo obstrukcijo.

Vojna v Južni Afriki.

Predsednik Transvaala, P. Krüger je odgovoril na pozdrav pri sprejemu v Marseillu, potem, ko se je ginjen zahvalil, tudi takole: Odkar je Jameson skušal vzeti obe republiki, sem neprestano apeliral na razsodišče in mislim, ako bi bila Anglija podučena boljše, bi moj apel akceptirala. Vojna, katero nam je vsilila, je barbarska. Požigajo se naša domovanja, katera smo si postavili s tolikimi težavami, preganjanje naše žene, katerih močje prelivajo svojo kri na bojišču, ropajo nam bivališča in tudi čisto kruh. A naj se zgodi z nami karkoli, ne udamo se nikdar, kajti odločeni smo bojevati se do konca. Tukaj ni pravice, toda zanašamo se na pravico tam zgoraj, na večnega Boga, ki ima v svojih rokah bodočnost narodov. Glasno izjavljam: Ako izgubita južnoafričanski republiki svojo svobodo, pogine ves burski narod z otroci in ženami. Poročevalcu lista „Petit Bleu“ je Krüger povedal, da je njegov namen doseči, da bi velevlasti posredovale. Ako se mu to ne posreči, se bodo Buri vendarle borili do zadnjega moža.

Doslej so imeli Angleži 100.000 mrtvih in ranjenih, Buri pa so izgubili 16.000 mož, med temi je 10.000 ujetnikov. Buri morejo vstrajati še dolgo. Krüger poseti razen Loubeta tudi Viljema II., katerega je pridobil lani za angleške namene Cecil Rhodes. V angleškem ministrstvu je nastala cela kriza, ker se je baje dognalo, da je minister za komunikacije in bivši predsednik zbornice Hoshi dobil mnogo denarja kot podkupnino. Torej angleški Panama! Baje ministra zapro. Vojni minister je radi škandala odstopil. Bržčas bo moralo odstopiti vse ministrstvo. Z bojišča so došle vesti o novih praskah. Angleži so hoteli sestaviti kolonialno divizijo iz kaplanskih prostovoljcev. Ker pa so došle slabe vesti, se je ta namera izjalovila. V angleški vojski se vojaštvo punta.

Dopisi.

Iz Št. Jerneja, 23. novembra. V naši občini se je vnela huda agitacija. Naši duhovniki mašujejo sedaj v podružnicah. Predno gre v cerkev, agitira mej možmi, ki stoje pred cerkvijo, mežnar pa hodi okolo, da zbere može po maši. Sredi tega hujšajočega opravila daruje agitator-duhovnik sv. mašo! — Tako se godi zdaj povsod na Kranjskem. In pridige so samo hujskanje kmetov zoper kmetijske kandidate. Cerkev je pri nas postala sejmišče, in duhovniki upijejo v cerkvi za svoje kandidate, kakor jesiharji za svojo kislico. Ravno tako se je godilo v času, ko se je razširjevala luteranska vera po naših deželah. Tedaj so kmetje nejevoljni obračali hrbet katoliškim duhovnikom, ker so se ti tako obnašali kakor dandanašnji. Ti duhovniki so se takrat pretepali, po dve ženski so imeli za žene, pijančevali so, in mesto Božje službe so gojili v cerkvi le sovraštvo in surovo kletev. Le tako naprej! — Laži prihajajo le iz farovžev. Tako na primer se o Globočniku razširja laž, da je on povzročil, da se je cesta delala iz Kostanjevice v Mersečovas. S tem se hujška one kmetovalce, ki ne rabijo te ceste. Resnica pa je ta, da so se vsi župani kostanjeviškega okraja izjavili za to cesto, pred vsem pa Šentjernejski Polanc, ki se je v farovžu o tem poprej poučil, kaj naj stori glede te ceste. Deželni odbor je potem stvar preiskal in sklenil, da se ta cesta napravi, ker je dolenjemu in srednjemu okraju potrebna, da tamošnji kmetovalci vsaj lažje vozijo, in promet med dolenjimi vsemi je lažji. Kar je večina kmetovalcev po svojih županih in občinskih odborih odobrila, in sta kostanjeviški in Šentjernejski župnik podpisala, to služi zdaj istim kot orožje, da hujškajo volilce gorenje strani proti Globočniku, ki sam ceste sploh ni mogel pridobiti. Pametni može vedo to, pri bolj neumnih pa porablajo to kot agitacijsko sredstvo. — Božji namestniki so to, da se Bog usmili. — V Gradiščih so volilci za Globočnika. Gospod Fettich-Frankheim, Vi ste oni dan možem povedali, da so Gradiščani druge vere. Ali se ne sramujete? Pa hočete biti mož! To je neumno hujskanje, in Vi ste dekan! Škoda, da je gosp. Šterbenec imel smolo s svojo kuharico, in da ste Vi potem dobili dekansko dostojanstvo. — Vi ste za dekana! —

Iz Velike Loke, 23. novembra. Predigra državnoborskim volitvam vršila se je pri nas dne 20. t. m. Ta dan namreč se je pokazalo, da naši kmetovalci niso zaspali, marveč da se zavedajo svojih državljanskih pravic. Bile so na ta dan občinske volitve. Trajale so od 8 ure zjutraj do polu 7. zvečer. Bilo nas je nad 150 volilcev. No, pa to ni nič čudnega, vsaj je volilcev v tretjem razredu 356. Zmagali smo sijajno. Rečem sijajno; kajti poskušen je bil zavratni napad, slično lanski volitvi v c. kr. kmetijsko družbo. Zgubljen bi bil tretji razred, da niso prišli vrli narodni napredni Čatežani in nastopili kot en mož in s tem popolno odločili zmago. Danes moramo reči, venec zmage gre njim: vzeli so si ga pa tudi že sami, kajti izmed 24 odbornikov v petih podobčinah imajo sedaj osem odbornikov. A tudi Velika Loka držala se je izvrstno. Prvi razred je skoro soglasno voljen. V tem razredu je voljen sedanji zaslužni gospod župan enoglasno. Bog ga živi še mnoga leta čvrstega in zdravega! Kako bomo pa volili državna poslanca? Odgovor je kratek: Šusteršiča v štirih podobčinah ne bo volil nihče. Pod-

občina Štefan ima nekaj kimovcev, a bati se nam jih ni. Za gospoda Zupandčiča je pa vse. Le nekoliko agitacije, pa nas pride dvakrat 150 volit, ki bomo zanesljivo za njega. Gospodu Povšetu pa želimo zaslužen (?) pokoj. Biti je moral mož res izvrstno delaven, da so ga dali v pokoj menda že pred 30. leti. Za nas se mu ni treba nič žrtvovati, kajti gospod Zupandčič bode drage volje njegov posel prevzel in gotovo v enem letu več dosegel, kot on v treh. Čudno se nam pa vendar zdi, da ni niti gospoda Povšeta ne gospoda Šusteršiča na Veliko Loko. Ali se morebiti bojita, da bi ne doživela Mirno Pač II. Prihodnjič do boste pa, gospod urednik, poročilo o šentlovrenskem misijonu. Poročam Vam več delikatnih stvari. Temenčan.

Iz Št. Janža, 22. novembra. Mudeč se v prijaznem Št. Janžu, zvedel sem marsikaj zanimivega o zadnjem volilnem shodu. Rad bi si bil ogledal tista „vroča tla“ v Št. Janžu, kjer so baje hoteli speči Šusteršiča. Pa so rekli, da se ne odpro vrata vsakemu, tudi za denar ne. Naj pa bodo zaprta. Hencajte, saj je bilo pa res vroče v hišterni, kamor so potisnili tistih pet podreptikov. (Izmed 26 navzočih volilcev je bilo le 5 farovških.) Prejšnji dan padali so tam cepci po mrtvem fizičniku. Dopisunkcu „Slovenca“ se je menda v megli videlo, da bi znali tisti cepci padati po g. Šusteršiču. Pišimo v „Slovenca“: „Bila so vroča tla“. Kako je št. janški kaplanček vrataril, kako je dr. Šusteršič volilce in nevolilce pridušal, kako je shodek hitro sklenil, kako so se ljudje malo zavzeli za g. Povšeta in Šusteršiča, kako je g. doktor s svojim štabom iz hišterne prilezel, o tem ne pišem, nekaj pa hočem pibiti: g. dr. Šusteršič! Vsedle gostobesednosti Vašega ljubega adjutanta Rižnarja, mizarja iz Radeč, postali ste iz visokorodnega doktorja kar „šuštar“. Pa brez zamere. Zakaj pa ne pustite Vašega sv. Duha tudi nad Vaš štab, da bi malo modrejše mislil in spodobnejše o Vas govoril? Da mi morda ne zamerite, hočem stvar kratko opisati. Vaš gosp. adjutant Rižnar je prišel pred shodom v liberalno gostilno na pol literčka. Gostilničar ga vpraša: „Kaj pa Ti, Rižnar?“ Odgovor adjutanta: „E „šuštarja“ sem pripeljal, zima se bliža, saj imate gotovo kaj za šivat ali fikat.“ „Servus pa ga imate! Čul sem, da bi bili ljudje radi prinesli grmado starih škarpov, žal, da ste g. „šuštar“ nekako hitro odkurili; menda Vam je tisti kmet na uho povedal, da zna res menda prevroče postati. Žal, žal, da ste tako hitro šli; fikanja bi bilo dovolj. Pa brez zamere. Primite adjutanta za jezik, ali pa z Vašim duhom nanj. Sedaj pa kaj družega. Kdor je bil kdaj v Št. Janžu, zbode ga nekaj v oči. Šola in župnišče. Dragi bralec, ko bi Ti to videl! Župnišče to Ti je palača za 10 gospodov z vsem opremljena. Šola pa, oprostite mi, — svinski hlev? Kdo je kriv temu, mari ljudstvo? Oh, ne temu, so krivi različni paše v župnišču. Čulo se je že pred 10. leti, kako gori ljudstvo po šoli; žal zadrževalo se je vedno. Hvala Bogu, v kratkem pa dobe tudi Št. Janšci krasno šolo, koje se že sedaj vesele. Da ni to našemu g. Matevžu všeč, je več kakor resnica. Kateri duhovnik pa ima rad brihtne glavice, ali modre moze? — Može pripovedujejo, kako se je ta vrli, za ljudstvo vneti božji namestnik postavil ob priliki komisijonalnega ogleda za novo šolo. Zvijal se je, vlekel za lase, upil kakor kak derviš. Zakaj? Zato, ker so ga hoteli gospodje samo vprašati, če bi odstopil neko parcelo za stavbo nove šole, proti temu, da se mu druga boljša parcela kupi. Za lepo obnašanje, pa mu je dal tudi primeren odgovor priprost kmet! — Res moč je vzor duhovnika. Na leci Vam čveka in čveka, nedeljo za nedeljo bere „Slovenca“ in „Domoljuba“. Oh, ti ubogo ljudstvo, ki uživa tako dušno hrano! Praktično pa je, čemu bi se še trudil s pridigo, ko je vendar vse v „Slovencu“, kar služi v prepir. Da je moč pa tudi šarmanten, o tem se v obče govori. Nasledki devičje družbe se tudi vže kažejo. Dekle so začele štrajkati pri hišah, koje niso g. Matevžu po všeči. — Če je „šef“ tak, kaj pa njegov vratar kaplan? Bila je služba božja na Kalu (to je v hribih). Tam si je pa kaplan privoščil jedenkrat šole. Udrihal je po njej, da joj! Posebno jo je pa pogodil rekoč: „V naših šolah imajo otroci same brezverske knige.“ Kaplanče, dobro,

da Vas ni slišal kak učitelj. Ker imam šolo obiskujoče otroke, poznam šolske knjige. Za tako podlo hujskanje Vam se more reči le „fej“. Gospodič si je privoščil celo ministra rekoč, da tisti minister, ki knjigo za šole potrdi, še božjih šest resnic ne zna! Bog ve, če jih zna razsvitljeni g. Šusteršič moliti?! O sveti veri ima malo pojma! Dasi je pristen, prav po notah napravljen katoličan, vendar dvomimo zelo, če res sv. Duh z njega govori. Morda je pa obseden?! Dalo bi se še pisati veliko, veliko prav resničnih stvari; pa bodi za danes dovolj. Usiljuje se mi pa vprašanje: Kdaj bodo duhovniki zopet na svojem mestu? Polje za delovanje imajo lepo, a nočejo. Učiti ljudi res prave morale, ni jim mar. Vplivati na oliko in izobrazbo jim ne diši. Storit res kaj za materialno, posebno pa duševno povzdigo zaostalega ljudstva, to jim je zoperno. Hujskati ljudstvo, je v temi in kleščah držati, to je njih življenje. Cerkve se zanemarijajo, služba božja pada nizko. Kdo je kriv? Zloraba lece in spovednice je na dnevnem redu. Za cerkveno petje se nihče več ne briga i. t. d. — V župniščih je napredaj politika in strast. — Če ne bo kmalu boljše, propal boš Ti do bri slovenski rod! Nad Tvojimi razvali nami in mrličii bodo krakali črni gavrani, krobota je s Tvojemu poginu. Karmelski.

Iz Ptuj, 23. novembra. Ko je v volilnem boju občesposhtovani dr. Jos. Vošnjak zmagal proti duhovniku Kosarju, se je štajerska duhovščina udala ter složno s posvetno inteligenco delovala v prid našemu narodu.

„Nekaterim gospodom“ pa ni več ugajal ta mir. Čeravno se je posvetna inteligenca skoraj vsem željam „nekaterih gospodov“ udala, in so isti v zadnjih letih na političnem polju skoraj neomejeno gospodovali, so vendar začeli „gotovi krogi“ očitni boj pred tremi leti in ga letos nadaljujejo z vso brezobzirnostjo.

Etalirati hočejo za vselej nadvlado ter upeljati klerikalizem v pravem pomenu besede. „Zoper voljo duhovščine se ne sme ničesar zgoditi“ je njihova parola.

O tem nas prepriča razburjenost štajerske duhovščine. Na celjskem shodu, kjer so nekateri duhovniki dobili resne, a prave odgovore, je začelo vreti med njimi in od istega časa vre neprehoma.

Kjerkoli se shajajo duhovniki in menijo, da se lepo med seboj, se pogovarjajo o celjskem shodu; zabavljajo čez posvetno inteligenco, katera ni hotela glasovati za Žičkarja, obsojajo iste, ki so glasovali za Hribarja itd. In če se drzne kateri duhovnik zagovarjati Hribarja ter naštevati njegove zasluge, pritisnejo mu takoj pečat liberalca na čelu, kateri je hujši od Tavčarja. In da tudi denunciranje ne izostane, zato že skrbijo gotove „zaupne“ osebe.

S tem barbarskim činom so „gotovi krogi“ dosegli na videz slovo med štajersko duhovščino. Mnogo pa je duhovnikov, ki se ne strinjajo s terorizmom „nekaterih gospodov“, a so prisiljeni molčati. „Zmagati moramo“, tako se „zaupne osebe“ med seboj navdušujejo, naj stane kar hoče. „Zoper našo voljo se ne sme ničesar zgoditi.“ To je istiniti „Situationsbild“ med štajersko duhovščino.

Če še torej naša posvetna inteligenca hoče enakopravna ostati z duhovščino, in noče sama rada pod jarem, mora z vso odločnostjo poseči v volilni boj!

V tem boju se ne gre za osebo Žičkar ali Hribar, temveč se gre za princip: jeli naj imajo vsi stanovi brez razlike pravico govoriti v javnem življenju, ali se pa moramo udati brezpogojno nadvladi „nekaternikov.“

To naj ima posvetna inteligenca pred očmi, katera sedaj mirno gleda bratovski boj, namesto da bi stopila iz rezerve ter „gotovim krogom“ z vso odločnostjo zaklicala v obraz: do sem in ne dalje!

„Vsak je svoje sreče kovač!“ — „Kakor si bode inteligenca postlala, tako bo ležala.“

Duhovniki, kateri so se drznili zagovarjati pravično stališče, so že dobili črne pike. — — —

Tudi posvetna inteligenca ne bode odšla „zasluženi“ kazni. Ona je sicer dosegla s svojo abstinenco pri glasovanju, da

je še sploh Žičkar kandidat pete kurije. V zahvalo zato so se ji duhovniki še zagrozili. „Noben si ni upal izmed inteligence govoriti za Žičkarja“, se je pisalo in lagalo, čeravno je dr. Dečko najtopleje priporočal Žičkarja.

Le malo časa še, in posvetna inteligenca bo čutila moč besedij: „quos ego!“ „Nekaterniki“ se bodo tudi nad inteligenco maščevali!

Da torej zopet nastopijo normalni časi treba je, da posvetna inteligenca povzroči „gotovim krogom“ Sedan; večina štajerske duhovščine zavzema itak pravo stališče — samo sedaj se je morala udati nezasišlanemu terorizmu in denunciaciji — in če zmaga pravica, bo zopet mirna Bosna!

Someščanje!

Dne 3. decembra t. l. navršilo se bode sto let, odkar se je porodil slovenskemu narodu njegov največji in najgenijalnejši pesnik, **France Prešeren**.

Po vsej slovenskej domovini bodo se hvaležna srca spominjala tega dne. In po vsej pravici: saj je malemu slovenskemu narodu le **Prešeren** pripomogel do častne omembe, kadar se govori o svetovnem pesništvu.

Zlasti pa ima Ljubljana vzroka dovolj, da dostojno proslavi to za njo velepomembno stoletnico. Ne glede na to, da mora kot srce slovenskega naroda deliti s tem narodom čutila radosti in hvaležnosti; dolžna je to še posebno **Prešernu**, ki jo je proslavil v nesmrtnih svojih delih, katerih večina je ravno v Ljubljani potekla mu iz pesniške duše.

In naša stoletnica se tudi že res pripravlja na to proslavo. Ni pa dovolj, da se je udeležujejo le društva: vse mestno prebivalstvo naj se zaveda, kaj je dolžno spominu Prešernovemu. Najprimernejše dá se to pokazati z izobesanjem zastav. Zato sem naročil, da se z njimi okrasé vsa mestna splotja in pričakujem, da bode izgledu mestne občine drage volje sledilo mestno prebivalstvo.

V Ljubljani, dne 22. novembra 1900.

Župan:
Ivan Hribar.

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. novembra.

— **Državnozbornske kandidature.** Na prvem mestu prijavljamo volilni oklic napredne narodne stranke in imena njenih kandidatov za kmetske občine in za splošni volilni razred. V gorenjskih kmetskih občinah kandidira stranka ravnatelja kmetijske družbe g. Gustava Pirca. Ogromna večina naših somišljenikov v gorenjskih kmetskih občinah je namreč z vso odločnostjo zahtevala, naj se kandidira g. Pirc, in vodstvo stranke se je tej želji vdalo, dasi je g. Pirc izjavil, da ne kandidira. Vzlic tej izjavi g. Pirca priporoča narodna stranka somišljenikom, naj zastavijo vse sile za g. Pirca in naj bodo prepričani, da se g. Pirc v slučaju izvolitve podvrže disciplini in vzprejme mandat, če mu ga podeli gorenjski kmetski volilci. — Pri tej priliki omenjamo tudi da je gosp. Franc Zupandčič iz Rakovnika kandidat samostojne kmetske stranke. Napredna narodna stranka, dasi ne pritrjuje v celoti njenemu programu, ga vzlic temu z vso vneto podporo, ker je nastop samostojne in neodvisne kmetske stranke v deželi le pozdraviti.

— „**Volilni katekizem**“ je popolnoma pošel. Razposlali smo ga sicer na vse strani, a ker ne vemo, kje je več volilcev, in kje jih je manj, je naravno, da se oglašajo novi odjemalci. Ako se jih oglasi

tekem prihodnjega tedna zadostno število, priredimo drugo izdajo, ki bi izšla prve dni meseca decembra. Prosimo torej somišljenike, ki žele katekizma, naj se oglase čim prej mogoče.

— **Gosp. Viljem Pfeifer kot agitator proti narodno-napredni stranki.** Dne 22. t. m. je začutil g. Viljem Pfeifer potrebo osebnih posečij v agitacijo zoper napovedani volilni shod. Storil je to s tem, da je vabil ljudi k sebi in jim dajal piti, kolikor so hoteli. Bil je prepričan, da bodo, če se volilci upijajo pred shodom, iz hvaležnosti do njega pomagali volilni shod razbiti. Nekateri volilci pa niso hoteli iti na Pfeiferjevo vino. Tiste je g. Viljem nagovarjal, naj ne hodijo na shod, nego naj gredo koj po volitvi v cestnem odboru, ki je bila ta dan, domov. Toda g. Pfeifer je delal račun brez krčmarja. Zbralo se je namreč okrog 600 volilcev in med njimi edinole leskovški župnik Schweiger in kacihi 10 kmetov klerikalne garde z njim. Shod je bil impozanten in skozi in skozi dostojen. Motil je mir in red le župnik Schweiger s svojim zabavljanjem, dokler ga ni razburjeno občinstvo siloma odpravilo iz dvorane. Gosp. Pfeifer je že zjutraj, ko je bila v cestnem odboru volitev, čutil potrebo, svoje moči zastaviti za starega načelnika cestnega odbora. To je bil preludij za popoldanski shod. Prav za to namreč, ker je g. Pfeifer priporočal svojega starega načelnika, ni dobil ta pri volitvi nobenega glasu, in izvoljen je bil načelnikom cestnega odbora pristaš narodne napredne stranke. G. Pfeifer je bil radi tega poraza tako potr, da se je kar skril, saj je čutil, da bo popoldne kot kandidat še bolj poražen, in to se je popoldne tudi uresničilo.

— **Klerikalna poštenost.** V Št. Vidu nad Ljubljano je znani klanfarjev Tone (fajmoštrov cesarski namestnik) prav po dr. Šusteršičevem receptu opeharil za volilno pravico gg. učitelje, ki — razun g. nadučitelja — niso dobili legitimacije in volilnega lista za kmetske občine, ker jih ni bilo v imeniku volilcev. Da — še celo dobroznanega gosp. Fr. Šusteršiča, po domače „Miklava“ iz Dolnic, skoraj največjega davkoplačevalca v občini, je „po pomoti“ izpustil. A v peti kuriji pa kar celo vrsto volilcev ni dobilo legitimacij! — To je res že malo preveč „katoliško“! — Vse se je namreč zanašalo, da ima klanfar vendar še toliko poštenosti v sebi, da jih bo vpisal med volilce tudi za državnozbornske volitve, kakor jih je za občinske! No zdaj bodo pa vsaj vedeli, koliko se je zanašati na takega pobožnjaka, ki sicer v cerkvi s patanoštrom opleta po klopih, da še druge moti pri molitvi, a je člen tihotapskega „Vinogradnega društva“ na Glincah in bil verni odbornik tiste zloglasne „Gospodarske zveze“, ki je kmete sleparila in goljufala. Lep župan to!

— **Dva župnika, brata-dojčka Kozma in Damjan, v čem sta si podobna?** Nekje na Dolenjskem župnikujeta v dveh sosednjih farah brata Kozma in Damjan, ki si nista le po postavi in obrazih, kakor krajcar krajcarju podobna, ampak tudi v teh-le lastnostih: Oba sta vzorna kmetovalca in uneta za napredek naših kmetov. (???) Jeden — Kozma — ima najbolj zanemaren vinograd. Že od daleč je to opaziti. Če vprašaš kmeta-domačina: „Čegav je pa oni vinograd?“, odgovori ti muzaje: „ta je farovski. Ko so začeli Colaričev oče ameriške trte saditi, smejali so se jim, naš fajmošter in vsacega odgovarjali, da bi posnemal Colariča. Na Bočjem in Mladji bi trta 3—4 leta prej rodila, če bi mi imeli za vinogradništvo bolj unetega fajmoštra“. Njegov brat Damijan je pa tudi unet za napredek kmetijstva, kajti od kar načeljuje kostanjeviški podružnici ces. kr. kmetijske družbe, še ni imel časa seje sklicati, dasi bi bilo mnogo perečih vprašanj, kakor o trtnici, drevesnici itd. rešiti. Ta dva brata podobna sta si pa tudi v napolnjevanju nenasitljive farške bisage. Kakor znano, ni pri naših „gospodih“ nič zastoj. Toda g. Kozmi niso zadostovali dosežani pičli (!) dohodki, izmislil si je še nov davek, t. j. „davek za žegen“. Gospod Damijan pa zopet ne pusti nobene boljše poroke ali krsta po svojem kaplanu opravljati, seveda ker pri premožnejših vedno precej v njegovo bisago pače, dočim mora kaplan vse reveže poročevati in vse otroke revežev krsiti. In da sta ta dva gospoda, ki slovita ne le po svojih, ampak tudi po

sosednjih farah, taka, dobro je za našo stranko, ker so se jeli ljudem na Dolenjskem oči odpirati, da si ne pusti le oženjeni dohtar vsako pot plačati, ampak tudi neoženjeni božji namestnik ne stori ničesar brezplačno, in da je prav za prav farovski davek najdražji. Gospoda Kozma in Damijan le tako naprej!

— Mica Kovačeva, dobra znanka v Ljubljani, se je te dni mudila na Krškem. Prišla je 22. t. m. po volilnem shodu v neko gostilno ter pila in jedla, kolikor je mogla. Prišla je z večjo družbo kmetov, katerih eden je izjavil gostilničarju: „Gospod Pfeifer so nas poslali semkaj, da nam daste jesti in piti.“ In res so pridno jedli in pili. Krčmarju pa se je zdela stvar vendarle nekoliko sumljiva, zato je poslal jednega izmed kmetov k Pfeiferju vprašat, kaj bo s plačilom. Kmet se je vrnil z besedami: „Gospod Pfeifer so rekli, da nam le dajte.“ In pilo in jedlo se je dalje. Ali končno je bilo tega krčmarju vendar preveč. Zato je poslal k Pfeiferju hlapca da, da poižve, ali bo plačal račun ali ne. Odposlanec se je vrnil kmalu in prinesel vest, da Pfeiferja ni doma, da so pa gospa rekli: „mi ne damo ničesar“. Na te besede so se začeli osupnjeni kmeti grozovito jeziti in razburjati. Končno pa so se klaverno udali, češ: „Če so g. Pfeifer tako umazani, pa plačamo sami!“ Tako so se tudi na Krškem seznanili z našo dobro znanko, s klerikalno Mico Kovačevo.

— Kako klerikalci škofove zapovedi zaničujejo. Piše se nam: Potovaje križem domovine, prišel sem tudi v precej veliko vas Ig pod Ljubljano, bilo je ravno nedeljo sv. Martina, ko se je vršilo na Igu farno žegnanje prav slovesno. Res da je slabo deževno vreme in pa blatna cesta vplivalo močno, da niso mogle izanske krasotice se pokazati v vsem svojem lišpu, a to vreme ni vplivalo toliko, da bi se ne vršili po raznih gostilnah običajni plesi. Da se je plesalo po liberalnih gostilnah se ne čudim, toliko bolj se pa čudim, da je bil ples tudi v klerikalni oštariji pri Tempču, kateri je baje svetovalec dr. Mauringa in tudi cerkveni ključar. Tam se je zbral cvet konsumarjev, in celo komi konsumnega društva je krepko vrtel izanke. Nehote sem se spomnil znane oštarije na Glincah. Mar ne veljajo za konsumarje in cerkvene ključarje škofove prepovedi?

— Obsojen krščansko-socialni krivoprisežnik. Pred kratkim časom smo poročali, na kako podel način so poskušali nekateri krščanski socijalci nekemu mestnemu redarju odjesti kruh. Ker je mož tedaj, ko so krščanski možje provzročili v Črnetovi tovarni štrajk, storil svojo dolžnost, obdolžili so ga, da se je v službi o duhovniškem stanu razžaljeval in zaničljivo izrazil. Vedeli so, da bo moral redar tožiti radi žaljenja časti in računali, da s krivim pričevanjem dokažejo svojo izmišljeno obdolžitve, češ, potem bo redar iz službe odpuščen. Ta skrajno hudobni naklep se pa tem poštenjakom ni posrečil. Eden teh krščanskih socialistov je pač po krivem prisegel, toda drugi, ki je bil poklican kot priča je vendar imel toliko poštenja v sebi, da ni hotel pod prisego po krivem pričati, nego priznal resnico in priznal, da je bil naučen naj vedoma in pod prisego laže. V sled tega so se akti odstopili drž. pravništvu in se začela proti kršč. socijalistu M. kazenska preiskava radi krivega pričevanja pod prisego. Predvčerajšnjim je stal M. pred sodniki. Bil je spoznan krivim hudodelstva krivega pričevanja in obsojen na več mesecev težke ječe. Ta žalostni slučaj nam kaže, kako imajo svetost prisage tisti ljudje v čislju, ki se širokoustno imenujejo krščanske socijalce in ki vedno silijo duhovnikom pod talar. Ta slučaj pa tudi kaže, kako blažilno uplivajo na delavce tisti duhovniki, ki so prevzeli vodstvo krščanskih socijalstov. Zanimivo bi bilo izvedeti, je li g. Gostinčar, ki je nekaj voditelj krščanskih delavcev, vedel, da se hoče s krivim pričevanjem ugonobiti mestnega redarja ali tega ni vedel. Stvar sama ga je močno zanimala, zakaj pri prvi obravnavi, ki se je o redarjevi tožbi vršila, je bil Gostinčar kot poslušalec navzočen in je jako skrbno nadzoroval tek obravnave. No pa naj je vedel ali ne, na vsak način se mora reči, da je lahko vsacega poštenega delavca sram, ki se da voditi takim ljudem, kakor je obsojeni krivoprisežnik.

— „Ako hočeš žegnan žegen jesti, moraš posebej prositi“. Tako nekako reklo se je, kakor se nam poroča iz Dolenjskega na prižnici nekje tam doli ob zeleni Krki. Prvo veliko noč so se ljudje pokorili temu ukazu in jedli so „žegnan žegen“. Prihodnje leto so se pa spuntali, ker so bile take „prošnje za žegnan žegen“ vendarle predrage. Jedli so torej ne-žegnan žegen. Farovškim odpadla je pa tudi ob enem mastna dohodarina. Tretje leto dosegli so pa župljani s tem čudnim štrajkom, da je bilo — menda radi sramote — zopet z lepe oznanjeno, da se bo po starem od pamtveka vršečem se običaju žegen žegnal. Župnik uvidel je naposled vendarle, da bo le on kriv, da bo začela vera in žnjo tudi bira pešati.

— Agitacija proti Hribarju. Iz Kozjega se nam piše: „Zwei Liberale hat Drachenburg besessen, den einen hat der Jankovič, den anderen der Dechant Bosina gefressen“. In to je bilo tako: Klerikalci uporabljajo vsa mogoča sredstva za agitacijo proti Hribarju. Najnovejšo tako sredstvo so — po jedine. Danes v Pilstajnu, jutri v Št. Petru, drugič zopet pri „antialkoholistu“ Bosini. Kadar so ti gospodje tako lepo „inter sines“, delajo pri bernskem vinu politiku in vzdigujejo velezaslužnega Žičkarja v nebese, Hribarja pa pošiljajo v peklo, kamor kot hudičev namestnik seveda tudi spada. Danes imajo ti brumneži v Kozjem kar dve taki pojedini, pri obeh pa jim služita kozjanska „dva“ liberalca kot — „konfekt“. Le glejte, da Vam v želodcu ne ostaneta! Jankovič sicer dobro prebavlja in tudi kanonik Bosina (pri teh dveh se namreč danes je in pije), se ne pritožuje radi slabega teka, a liberalci je vendar preteška hrana za Vas. Saj se to vidi na našem kaplanu, ki se je ravno zdaj prigugal iz farovža. Teško hodi in komaj je prišel k svoji Pepci, katera ga mora vedno tolažiti, kedar mu je kaj na srcu, ali v želodcu, ali pa tudi ne. Ko je potolažen, potem pa hajdi na agitacijo. A sreče mož nima pri tem. Pred par dnevi prišel je od nekd silno „ginjen“ domu. V „jarek“ sicer ni padel, a padel je v — občinsko pisarno. Ob osmih zvečer je hotel še nekaj „pregledovati“. A občinski sluga ga je zavrnil, rekoč: „Kaj bodele pregledovali, saj ne vidite, ko ste pijani,“ in ga rahlo potisnil iz pisarne Pepci v naročje. Toda kaplan se je hudo maščeval. Kako Vam je ime? vprašal je slugo. Anton sem, mu ta odgovori. Tako, Vi Hribarijanski Anton, danes leto dnij ne bodele več Anton, se mu zagrozi kaplan. In zdaj se že širi govorica, da bo kaplan našega Antona „izmaševal“, a ne samo njega, vse „Hribarijance“. Ljudje pa nočejo več v cerkev, kajti bojijo se, da bi jih kaplan „izmaševal“ ali zaco-pral. „Dieser dumme Kaplan“, je dr. Jankovič rekel, ko je to slišal. Prav ima. Kajti tako izvrstno še nikdo ni napeljeval vode na — naš mlin, kakor ta kaplan. Nadaljujte! Zmaga bo naša! Živio Hribarijanci!

— Monsieur Sans-Gêne. Te dni se je zgodil na kamniški železnici znani škandalozni slučaj. Neki župnik je bil v kupeju II. razreda zasačen z ženo necega sluga, s katero ima že dolgo časa znanstvo, vsled česar je vsa njegova fara do skrajnosti ogorčena. Mi smo stvar rahlo ožigosali, imena tega župnika pa nismo izročili javnosti, ker se nam mož smili. Škof naj ga spravi drugam, kakor zahtevajo dotični farani, pa mirna Bosna. Prizanesli smo možu samo zategadelj ker se ne vtika v politične boje. „Slovenec“ je nekaj dnij molčal kot zid o tej stvari. V četrtek pa se je razkoračil in nas pozval, naj imenujemo ime tega župnika in imena prič. Čudno! Čemu naj pa imenujemo „Slovenca“ ta imena, saj jih že ve, saj je bil jeden „Slovenčevih“ urednikov osebno pri dotičnem konduktarju in natančno izvedel, kaj se je zgodilo in kdo so priče. Ko je konduktar „Slovenčevemu“ uredniku povedal kaj in kako, je urednik mignil z rameni in odšel. „Slovenčev“ vprašanje ni družega, kakor hinavščina. „Slovenčevci“ so si mislili: „če bo „Slovenski Narod“ tako krut in neusmiljen ter povedal imena, bomo dotičnega grešnika, ki politično itak nič ne koristi, žrtvovali in potem vpili, glejte nas, kako obsojamo vsako pregreho.“ No vsak trezen človek ve, kako ima soditi take teatralične poze pobožnega „Slovenca“. Ker „Slov.“ že ve ime dotičnega duhovnika in imena

prič, ker dalje ve ta imena ves kamniški in hrški okraj, se nam ne zdi potrebno, jih javno navesti. Čestvar ni resnična, naj pa provzroči „Slovenec“ tožbo proti konduktarju in drugim pričam, katerih imena so mu znana, in se bo to umazano duhovniško perilo pralo pred sodiščem, dokler pa se to ne zgodi, dotlej naj „Slovenec“ molči, in naj nam bo hvaležen za našo usmilje nost.

— Kaplan Bratkovič na obisku v Slovenski Bistrici dne 22. novembra. Pred meseci smo imeli povodenj. Nemškutarji so pretakali grenke solze po Bratkoviču v tako obilni meri, da je Bistrica narastla, ter hotela poplaviti celo mesto. Danes pa je plaval Bistrica v rajskem veselju. „Vroča ljubezen“ je Bratkoviča prignala v naročje „svojih ljubih“. V Mariboru duhovniki prosijo odpuščanja svojih grehov pred Najsvejšim, kaplan Bratkovič pa pri nas pije po stari navadi, in je „skrivnostno sladko ginjen“. Najbrž pa Bratkovič nima grehov. V Mariboru bodo že vedeli! Pri tej priliki so nemškutarji namignili novim gg. kaplanom, kako se morajo obnašati, da jih bodo kakor Bratkoviča „na rokah nosili“. Prav pnižno povprašamo ordinarijat, če je Bratkoviču dovoljeno, da jemlje svojima naslednikom ugled, katera nočeta enakih škandalov kot on uprizarjati? In če je Bratkovič nadinspektor kaplanov v Slovenski Bistrici? — Vendar bo pa le res, kar je rekel neki star izkušn mož: „Kakor vidim, Bratkovič nima le kanonika v žaklju, temveč tudi škofa“.

— Prepovedani misijon. Zadnjič smo pojasnili, da nameravajo klerikalci na Vrh-niki prirediti misijon v svrhu volilne agitacije, dasi razsajata ondudaj škarlatica in legar. Danes javlja uradni list, da je okr. glavarstvo ta misijon prepovedalo. No to jih bo vlada zopet dobila v „Slovenca“!

— K proslavi stoletnice Prešernovega rojstva. Pevski zbor „Glesbene Matice“ bode, združen s pevskimi zbori „Slavec“, „Ljubljana“ in „Trgovsko društvo“, pri slavnostni akademiji dne 2. decembra ob 11. uri dopoldne pel dva zbora: pred govorom kot začetek Jenkovo „Molitev“, po govoru pa Nedvedovo „Prešernu“. — „Glasbena Matica“ priredi še posebej s svojim šolskim zborom v nedeljo, dne 9. decembra, zvečer ob 7. uri v „Narodnem domu“ slavnosten koncert, po koncertu pa prirede pevci nekaj neprisiljen „Prešernov večer“ istotam. Koncert bode na korist Prešernovemu spomeniku v Ljubljani.

— Cestni odbor ljubljanske okolice nas je z ozirom na pritožbo, ki smo „jo priobčili glede ceste v Vevče in glede ceste na Ig naprosil, da to stvar nekoliko pojasnimo. Cestni odbor ve prav dobro, da je cesta v Vevče slaba, toda njega ta cesta nič ne briga, ker mora zanjo skrbeti vevška fabrika. Tudi da je cesta na Ig slaba, ve cestni odbor prav dobro, ve pa tudi, da bo ta cesta vedno slaba, dokler bo tekla čez barje. Cestni odbor se je mnogo trudil, da jo zboljša. Plačal je že 1200 gld. nakrat za šuto ali prišel je do spoznanja, da cesta ne bo nikdar boljša, dokler ne bo barje popolnoma osušeno.

— Županska volitev v Dev. Mariji v Pulju. Danes je bila v tej občini volitev župana. Izvoljen je bil županom vrli posestnik Jakob Dimnik na Studencu proti klerikalcu Ple vniku iz Kašlja.

— Zbor odposlancev zveze bolniških blagajn se je vršil dne 18. listopada . I. v Trstu in je bilo pri tem zborovanju 19 slovenskih in 20 laških odposlancev navzočih. Zastopanih je bilo 18 blagajn. Pri tem zborovanju se je pokazalo, da tudi Lah med seboj niso bili edini, ker pri glasovanju niso prodrl z nobenim predlogom kljub temu, da so imeli en glas večine. Važno za slovenske blagajne je to, da se je sklenilo, da se v prihodnje določi število odposlancev po povprečnem letnem številu delavcev in ne, kakor sedaj, po številu od 31. grudnia, ker v tem času imajo slovenske blagajne najmanj članov, laške pa največ. Pozimi je namreč na Primorskem delo omogočeno, pri nas pa ne. Rezervni zaklad zvezi pripadajočih blagajn iznaša 260.712-60½ gld. rezervni zaklad zveze pa 23.384-85 gld. Ker pa ta fond ne zadostuje po § 8. zvezinih pravil, sklenilo se je, da se ima za leto 1900 vplačati zvezi 10% od preostanka posameznih blagajn. — Vložil in vzprejel se je ugovor zoper načelnštvo, ker se pravila niso izpreme-

nila tako, kakor je bilo na lanskem zborovanju sprejeto z večino glasov. — Zelo viharo debato je provzročila prošnja bolniške blagajne v Pulju za posojilo 8000 K. proti 4% obrestovanju in letnemu vračilu 2000 K. Celo med slovenskimi odposlanci so nastala nasprotstva. Končno se je sprejel predlog, da se posojilo 4000 K dovoli.

— G. kr. mestni šolski svet je v svoji včerajšnji redni seji na županov predlog soglasno sklenil, da se ima stoletnica rojstva Prešernovega na ljubljanskih slovenskih ljudskih šolah praznovati dne 3. decembra s primerno malo svečanostjo v dotičnih telovadnicah, pri kateri se bo učenec pomen dneva razjasnil ter deklamovale nekatere Prešernove pesmi. Po slavnosti bodo učenci imeli prosto. Tudi na nemških ljudskih šolah bode ta dan pouka prost in se bode učencem pomen tega praznika v šoli na kratko razložil.

— Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ vabi in prosi zopet vse gospode, če bi tudi po pomoti ne bi bili dobili vabila, da se gotovo udeležijo ustanovnega shoda za to novo prekoristno društvo, ki se vrši jutri, 25. t. m., točno ob polu 3. uri popoludne v areni „Narodnega doma“. Razpravljaljo se bode o važnih točkah v korist slovenskemu trgovskemu naraščanju, in na dejati se je, da se bodo vsi odzvali temu vabilu. (Glej današnji inserat.)

— Gospa Irma Polakova je tudi tretji večer na zagrebškem odru dosegla najlepši uspeh ter bila — kakor že dva večera — odlikovana z venci. Dobila je ponudbo, da vstopi med člene zagrebškega gledališča stalno.

— Zlato poroko sta praznovala te dni 80letni umirovljeni pismonoša g. Simon Jeras in njegova soproga Josipina. Na mnogajeta letaj.

— Sodni učni tečaji za tiste, ki aspirajo na uradniška mesta pri sodnih pisarnah, se začno pri deželnem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih sodiščih v Novem mestu, v Celju in v Mariboru dne 2. januarja 1901.

— K naši notici „Čudno gospodarstvo“ iz 19. t. m. smo sprejeli naslednjo pojasnilo: V Tivolskem gozdu se ne grabi listje, res je pa, da se to godi že nekaj let samo na 1½ metra široko ob potih, ki vodi skozi gozd, in to radi tega, da se preprečijo gozdni požari, ki so prej večkrat nastali, vsled tega, ker sprehajalci brezskrbno mečejo vžigalnice v listje. Pod rezervarjem se pa sploh ni listje grabilo; izkopalo, pokosilo in potem pograbilo se je le bujno robidovje, da ne zaduši novih nasadov.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Zatičino, Višnjogoro, Št. Vid in Krko bo v nedeljo dne 2. decembra t. l. imela zborovanje in volitev odbora v gostilni g. Kristana Sv. Rok pri Št. Vidu ob 4. uri popoludne.

— Narodna Čitalnica v Črnomlju priredi v nedeljo dne 25. novembra 1900 v hotelu g. Lacknerja zabavni večer z jako lepim vzporedom. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina za obitelj udov 80 vin., za posameznike 60 vin.; za obitelj neudov 1 krono 20 vin., za posameznike 80 vin.

— Umrla je gospa Jožefa Vošnjak v Šoštanji dne 20. novembra v 94. letu svoje starosti. Bila je mati gosp. dra. Josipa in Mih. Vošnjaka ter gospe pl. Justenberg in V. Goričarjeve in babica deželnega poslanca g. Ivana Vošnjaka. Ob njenem grobu žaluje zraven gori imenovanih pet otrok, 23 unukov in 19 praunukov. Slovensni pogreb je bil v sredo 21. novembra. Rajnka je bila vzor pridne gospodinje in dobre matere. Živela je v srečnem zakonu skozi 49 let z g. Mih. Vošnjakom, ki je leta 1878. umrl. Zaspala je mirno vsled starostne slabosti, pa bila do zadnjih dnij jasnega duha.

— Pevsko društvo „Lipa“ v Bazovici priredi v nedeljo, 25. novembra 1900 v prostorih gostilne gosp. Božidara Križmaniča veselico s petjem, godbo, povčejado, srečkanjem in plesom. Na veselici in pri plesu sviral bo vojaški orkester pešpolka št. 97., pel se bo Ipavcev zbor „Kdo je mar“ in nastopilo bode pevsko društvo „Slovenec“ iz Boršta. Začetek točno ob polu 5. uri popoludne.

— Jagode v jeseni. Prijatelj našega lista nam je poslal šopek jagod, ki jih je nabral na ribniško-kočevskih hribih 600 m visok. Ako sneg ne zapade, bodo jagode na tistih hribih dozorele.

— S tira je skočil v Vižmarjih to-
vorni vlak. Ali je kaj škode, nam ni znano.

— Umor? Danes dopoldne so našli
za tovarno za lep v jami, v katero se iz-
teka voda iz tovarne, mrtvo žensko truplo,
ki mora ležati že dlje časa v vodi. Dosedaj
se ni moglo konstatirati, kdo je in od kod
je najdena ženska in če se je izvršilo kako
zločinstvo. Državno pravdnštvo se je o tem
obvestilo in na lice mesta je prišla sodna
komisija. Policija je pustila truplo do pri-
hoda sodne komisije v vodi in je ves okraj
okolli jame dala fotografirati. Popoldne se
je vrnil sodni ogled in se je truplo obdu-
ciralo. Obdukcija bo pokazala, če se je
izvršilo kako kaznjivo dejanje ali ne.

— Vola ukradel je danes ponoči ne-
znan tat Janezu Klobovsu v Poljanah. Vol
je rudečkaste barve in ima na hrstu belo
liso, belkast rep in velike belkaste rogove.

— Mestna posredovalnica za delo
in službe. Od 10. do 16. novembra je dela
iskalo 15 moških delavcev in 35 ženskih
delavk. Delo je bilo ponudeno 20 moškim
delavcem in 33 ženskim delavkam. 101 de-
lavcu je bilo 58 odprtih mest nakazanih in
v 38 slučajih se je delo vsprejelo in sicer
pri 19 moških delavcih in 19 ženskih de-
lavkah. Od 4. januarja do 16. novembra
je došlo 2913 prošelj za delo in 2622 de-
loponudeb, 4592 delavcem je bilo 2906 od-
prtih mest nakazanih in v 1740 slučajih se
je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj
3 konjski hlapci, 2 šivilji, 3 natakarice, 2
sobarici, 3 kuharice k orožnikom, 3 na-
vadne kuharice, 5 deklic za vsako delo,
4 deklice k otrokom, 4 kuhinjske deklice,
5 dekel za kmetška dela. Vajenci za trgo-
vine in obrtne.

* Šolske hranilnice v Franciji. Za
primer, kako skrbijo v Franciji za šolske
hranilnice, navaja „Szkola“ sliko iz okraja
Laudes, kjer se je pred kratkim ustanovilo
veliko društvo šolske vzajemnosti. Ta
družba sprejema kot člane otroke, ko sto-
pijo v šolo. Ti člani pa ne hajo biti člani,
kadar postanejo v starejši dobi člani
drugih društev, ali kadar se oženijo. Naj-
pozneje stopijo člani iz zveze, ko so stari
24 let. Vloge sprejema učitelj ali učiteljica
in sicer najmanj 10 h na teden. Od tega
zneska se vloži 5 h v denarnico za
slučaj bolezni; ostalo se vloži na odstotke
za dete. Ako član umre, vrnejo se vloge
očetu ali materi. Ako prestopi otrok v
drugo šolo, prenašajo se vloge v krog te
šole. Vse, kar otroci prihranijo, se jim
vrne, ko se oženijo, ali ko so stari
24 let.

* Žensko vseučilišče v Carjigradu.
Sultanova prestolnica se ponaša z najbolj
moderno institucijo 19. stoletja — z vse-
učiliščem za ženske, ki se je ustanovilo po
vzoru ameriških vseučilišč. To univerzo
obiskujejo slušateljice z Grškega, iz Albanije
Male Azije, Egipta in Sirije, Rusije, Rumun-
ske in Bolgarije. Pouk se vrši v angleškem
jeziku in učiteljice so večinoma Ameri-
čanke. Poleg učenja gojé slušateljice tudi
sport, in imajo svoje jahalne in veslarske
klube, igrišče za tennis in še druge zabave.
Skupaj je promoviralo na tem zavodu 122
dam, izmed katerih izvršuje polovica svoj
posel praktički. Letos ima šola nemara 160
poslušalk, izmed katerih je okoli polovica
eksternistinj, kar se da razlagati z dej-
stvom, da se vlada briga le za Mohame-
danke.

* Nov roman Zole. V kratkem začne
izhajati v podlistku lista „Aurore“ novi
roman Zole pod naslovom „Delo“, kot
drugi del cikla romanov „Štiri evan-
geliji“, katerih naslovi bodo: „Plodovi-
tost“, „Delo“, „Istina“ in „Pravičnost“.
Roman „Delo“ kaže ljuto borbo med kapi-
talom in delavci ter se završuje s trium-
fom pravice in mira. Roman ima socialno
vprašanje kot podlago ter je vseskozi —
aktualen.

* V imenu civilizacije. „Hunskih“
pisem kar noče biti konec, dasi je bero-
linsko vojno ministrstvo prepovedalo vo-
jaštvu na Kitajskem pisati o vojni. Iz
Tsingšana je pisal 9. oktobra neki prost-
voljec pismo, katero je objavila berlinska
„Volks. Ztg.“ To pismo se glasi: Ljubi
stariši! Strogo nam je prepovedano, pisati
o vojni... Še nikdar nisem vedel, kaj je
lakota, sedaj pa vem. Ako dobimo enkrat
na teden kruh, smo zadovoljni, četudi je
plesnjiv. Vodo smo pili, v kateri so plavala
mrtva trupla. In vročina, pa mraz ponoči,
da bi človek rad oblekel površnik. Četrtna

naše posadke leži bolna v bolnišnici,
mnogo pa jih je mrtvih. Tudi jaz sem ležal
v bolnišnici v Tientsinu“.

* Žena generala Bothe. Listi poro-
čajo, da se je nedavno zgrudila v Londonu
na ulici neka dama od — lakote. Bila je
baje gospa burakega generala Bothe. V bol-
nišnici pa je baje celo zblaznela. Vest ni
verjetna.

* Kruto dekle. Iz Lilla poročajo: 18-
letna Marija Delkaze, delavka v tovarni, je
živela dve leti v divjem zakonu z delavcem
Dathom. Zaduje čase pa sta se često pre-
pirala in bila. Končno jo je Dath zapustil.
Nekega dne ga je srečala Delkaze na ulici
ter brez vsake besede zarinila bivšemu lju-
bimcu nož do ročaja v prsi. Dath je padel
na tla ves v krvi, dekleta pa so zaprli.
Morilka ne občuti nobenega kesanja.

* 400 zastrupljenih deklet. V pe-
terburškem dekliskem zavodu Smolna se
je dogodila nesreča, ki pa se vendar ni iz-
vršila s katastrofo. V zavodu je namreč
naenkrat obolelo 400 deklet, ker so jedle
slasčice, katere so bile poslikane s karmi-
nom. Dognalo pa se je, da je neki vajenec
namešal v testo tudi — arsenika. K sreči
je bilo strupa malo, in so dekleta ozdravele.

* Dva milijona mačkam. Neka fran-
coska gospa Chaussegross je ljubila mačke
tako zelo, da je po svoji smrti zapustila
dva milijona frankov društvu za varstvo
živalij pod tem pogojem, da jih porabi za
podpore mačk. Društvo za podpiranje vdov
in sirot je hotelo vzeti tista dva milijona.
toda sodišče ga je zavrnilo in izročilo mi-
lijona društvu za — mačke.

* Drami v dramah. Nedavno je na
nekem pariškem odru neki igralec svojega
tekmeča, na katerega je bil ljubosumen
radi svoje žene, med igro na odru zabodel
in teško ranil. Listi so skušali stvar potla-
čiti. — Nedavno pa je igrala Sara Bernhard
v Birminghamu damo s kamelijami. V IV.
dejanju, ko je Armand Margarito grajal in
psoval ter ji vrgel pod noge denar, se je
nenadejano začul mehak moški glas: „Pusti
jo, saj je dobro dekle!“ Bil je to glas do-
brosrčnega Škota, katerega je usoda Mar-
garite tako pretresla, da je hotel na tak
način potolažiti ljubosumnost Armandovo.

* Najstarejši mož in najstarejša žena
živita menda v Združenih državah. Mož
se zove Noa Roby. Oče mu je bil Indi-
janec, a mati belokozka v Severni Karolini.
Roby je že 30 let v neki ubožnici v New-
yerseyu. Star je baje 128 let in vadno
dobre volje. Od svojega osmega leta kadil
in pije zmerno. Slep je že in spi na stolu
napol sedé, ker mu sicer sili kri v glavo.
Ženska pa je 112letna Nancy Hallfield v
Ellenboroughu v Severni Karolini. Hallfield
je za pet let starejša od Margarete Neve,
ki ima 107 let in živi v delavski hiralnici
v Middlesexu.

Književnost.

— „Popotnik“. Pedagoški in znan-
stveni list, ima v št. 11. tole vsebino: 1. J.
Brinar: Internacionalni učiteljski kongres v
Parizu. 2. D. P.: O otroški psihologiji. 3. Drag.
Pribil: Nekoliko pedagoških navodil za zem-
ljepisni pouk. 4. Fran Kos: „Božja skri-
njica“. 5. Dr. Jos. Tominešek: 0 telovadbi.
6. Iv. Šega: Pedagoški utrinki. 7. Književno
poročilo. 8. Razgled. Listek 340 — Peda-
goški paberki 343 — Kronika.

— „Glasbena Zora“ ima v XI.
zvezku svojega II. letnika tole vsebino: Iz
mojih spominov na mojstra Bed. Smetano.
Spisal Adolf Čech. — Slovenska gledališča
in umetniške vesti. — Glasbena književ-
nost. — Smrtna kosa. Glasbena priloga se
pridene prihodnji številki.

— „Prosvjeta“ ima v XXII. broju
tole vsebino: Lovretić Gjena i Josip: Tri
groba. Davila pl. Hinko: Težki dani. Hi-
storička pripoviest. Juzbašić F.: Na grobu.
Barlé Janko: Kuga u Hrvatskoj od g.
1738.—1745. Fr. Govékar: Prva slo-
venska umjetnička izložba. Bučar
Franjo dr.: Hrvatska protestantska knji-
ževnost za vrieme reformacije. I. hrvatski
katolički kongres u Zagrebu dana 3., 4. i 5.
rujna 1900. Prešeren France dr.: Kuda?
Znamenite dragocenosti. Listak. Slike:
Arndt Leo W.: Za rahmet mrtvim. Prva
slovenska umjetnička izložba. Trsat s
Riekom g. 1689. Mandl J.: Svetica.
Diadem ruske carice sa 1600 briljanta.
Francezka krunska titraljka sa dragocje-
nim biserom u sredini. „Regent“, „Orlov“,
„Veliki Mogul“ i „Koh-i-noor“. Česalj, slo-

žen od 208 briljanta. Spona sa 2500 bri-
ljanta. Čučuel: Objed za oluje. Ruske čete
kreću u Mandžursku. Ruske čete u Blago-
veščensku za kineske navale. Mali pianista
Pepito Rodriguez Ariolo. Telefonograf.
Umjetnički prilog.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 24. novembra. Proračun
za leto 1901 je izgotovljen. Finančni
minister je črtal iz proračuna celo
vrsto postavk, za katere se je zahte-
valo 47 milijonov kron. Od te črtane
svote spada 5 milijonov na proračun
naučnega ministrstva, in sicer so črtane
največ postavke, namenjene Slovanom.

Dunaj 24. novembra. Danes se je
zgodilo tu strašno hudodelstvo. Črevljar
Šimaček, ki je prej živel v dobrih raz-
merah, v zadnjem času pa je bolan na
umu, je danes dopoldne s črevljarskim
krivcem umoril vse štiri svoje otroke,
in sebi trebuh prerezal. Ko je žena
prišla domov, je tudi njo napadel, a
ona se ga je ubranila. Šele ko je bil
Šimaček premagan, se je videlo, kako
težko je ranjen.

Lvov 24. novembra. Proforski
zbor tukajšnje tehnike je z 12 proti
11 glasom sklenil, relegirati nad 100
visokošolcev. Manjšina proforskega
zboru je izjavila, da demisionira, če se
ta sklep izvrši.

Sofija 24. novembra. Policija je
zasledila tatinsko družbo kacihi 200
članov, med katerimi je bil neki višji
policijski uradnik, 7 orožniških častni-
kov in mnogo detektivov.

Berlin 24. novembra. Sasko-
weimarska vlada je prepovedala vsa
bogosluzna opravila v češkem in v
poljskem jeziku ter poljske in češke
duhovnike iztirala kot nadležne ino-
zemce.

Poslano.*)

Tukajšnji list „Domoljub“ z dne 22. no-
vembra t. l. skuša s pomočjo zavijanja
oprati tukajšnje „Gospodarsko zvezo“ z l.
1899. znanih očitaj glede ravnanja z umet-
nimi gnojili, katera očitavanja so pa v cel-
nem obsegu resnična kolikor sem jih jaz v „Slo-
vencu“, „Kmetovalcu“ in „Slovenskem Na-
rodu“ pojasnil ter morem to vsak dan pred
sodiščem dokazati. V „Domoljubovem“ članku
je pa tudi odstavek, ki slove:

„Drugi hočejo s tem, kar očitajo „Go-
spodarski zvezi“ zakriti svoje lastno post-
panje. Kar so namreč storili sami, to očitajo
sedaj „Gospodarski zvezi“. Nekje drugod
se je prodajala nižje-odstotna žlindra kot
višje-odstotna, in to vedoma, ker je bilo
spričevalo kemičnega preskuševališča v ro-
kah, da ima žlindra manj odstotka! Veste
li kje, gospod ravnatelj Piro?“

Na to odgovorim odločno: Dobro
vem kje! Reč je bila tale: Družba je skle-
nila leta 1898. kupčijo za Tomasovo žlindro,
in sicer je kupila žlindro, ki naj ima v sebi
15% v citratu raztopljive fosforne kisline.
Ta žlindra je stala na Reki po 16½ kr. ki-
logram procent et. fosf. kisl., tedaj vagon
247 gld. 50 kr., dočim je stal kilogramski
% skupne fosforne kisline takrat 14 kr.
Vsled napake, ki se je storila v pisarni kme-
tijske družbe, bilo je odposlanih 26 vagonov
18% tne žlindre, mesto take, kakor je bila
kupljena, in to nam je tvrdka zaračunala
ne po 247 gld. 50 kr., temuč po 252 gld.,
ker je bila toliko boljša. Družba ni hotela
plačati večjega zneska, in je hotela pričeti
pravdo. Pred vsem je družba dala 12 va-
gonov preiskati dr. Kramerju, ki je našel,
da ima ta žlindra od 13.19 do 14.49% v
cit. raztopljivo fosforne kisline. Ker druž-
bino preskušališče ni bilo merodajno za
eventualno pravdo, poslala se je žlindra
na tisto, katerega izreku je bila družba za-
vezana, se podvreči na podlagi kupne po-
godbe. To preskušališče je našlo, da ima ta
žlindra 18.67% skupne fosforne kisline in
15.38% v cit. raztopljive fosforne kisline.
Družba je vsled tega morala prevzeti to
boljšo žlindro ter jo morala dražji plačati,
a prodajala jo je le za toliko vredno, kakor je
poprej objavila, dasi je bila več vredna,
in je družba morala doplačati 117 gld.

To je resnica in nič drugega, a lju-
dem, ki so celo leto gledali Toma-

sove žlindre prav preiščljeno la-
gali in kmetijsko družbo ter mene
obrekovali, ni težko pri njih moralni
srijenosti reč tako zaviti, da nami-
gavajo, kakor da bi bil gori popi-
sani slučaj sleparija, dočim je bil
le kmetom v dobiček.

Toliko v naglici, ker sem šele danes
dopoludne zvedel za to novo lopovščino in
si pridržim reč natančneje pojasniti, zlasti
pa tistega v pravo luč postaviti, ki je uradno
tajnost izdal in tako zavlil, da bi tistim
škodoval, ki so ga..... Dovolj za danes!

Končno pa še jedenkrat svečano iz-
javljam: Kar je „Gospodarska zveza“ raz-
glašala o cenah Tomasove žlindre l. 1899.
in 1900, in je bilo naperjeno proti kmetijski
družbi, ali proti meni, kar sta glede tega
pisala in namigavala „Slovenec“ in „Do-
moljub“, to še nikakor ni razjasneno,
kakor ta dva lista lažeta, temuč
vsak dan lahko dokažem pred so-
diščem, da so imenovani infamno in pre-
mišljeno lagali in obrekovali, dokažem,
da so vedeli, da imajo 16% tno žlin-
dro, a so jo prodajali pocenikakor
18% tno. Za take lopovščine pa ni odgo-
vorna bivša „Gospodarska zveza“ ali lista
„Slovenec“ in „Domoljub“, temuč funkcionarji
društva in uredniki listov. Če je kdo lagal
kot funkcionar kakega društva, ostane lažnik,
tudi če se društvo razide.

Menda sem dovolj jasno govoril, da
imate sedaj podlago za tožbo in pozovem
Vas, me tožiti. Tožbo si želim zaradi kme-
tijske družbe, da bo vendar jedenkrat sod-
nijsko oprana Vaših obrekovanj, ne želim si
je pa zaradi mene, kajti dobil bi pač za-
doščenje, a to ni zame nič vredno, kajti
ljudje, ki niso sposobni dati zadoščenja po
kateremkoli častnim kodeksu, ga tudi meni
pred sodiščem ne morejo dati. Sicer sem
pa prepričan, da ne bodo tožili, in videli
bodemo zopet le jedino v Ljubljani mogoči
slučaj, da si faktorji, ki hočejo katoliško (?)
politiko monopolovati, puste mirno zagnati
v obraz očitavanja, katera ne prenese noben
količkaj pošten človek, ki ima le trohico
moralnega čuta v sebi. Ubogi kranjski kmet!

V Ljubljani, 24. novembra 1900.

Gustav Pirc l. r.,

ravnatelj c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

Poslano.*)

Št. Ruperški shod in „Lažnjivi Kljukec“.

Dne 20. t. m. prinesel je „Lažnjivi
Kljukec“ »Slovenec« poročilo o Št. Ru-
perškem shodu, v katerem poročilo je na-
tvezil toliko laži, da strmi ves mokrono-
ški okraj, dasi bi se temu ne bilo čuditi,
ker predobro vemo, kaka šovražnika sta
si v katoliški tiskarni laž in — resnica.

Dopisnik, katerega poznamo vsi ta-
isti, ki smo bili navzoči na shodu, laže,
kakor zamore lagati le pravi patentirani
lažnik.

V prvi vrsti nesramno laže trdeč, da
se mi je trdo godilo pri izvolitvi pred-
sednikom. Slika me nekako tako, kakor
bi se bil s silo polastil predsedništva.
Jedno kot drugo je nesramna laž, ki jo
zamoremo pričakovati le od blaženega
gospoda.

Dalje poroča, da sem imenoval ka-
plana mokronoškega, župnika in škofa
Bonaventuro »ničle«! Ali imate kaj časti
v sebi, Vi dopisnik »Lažnjivega Kljukeca«?

Naš župnik Janez Virant je du-
hovnik, katerega čisla ves mokronoški
okraj, on je poštenjak in priljubljen pri
vseh strankah, ter mu nihče ničesar ne
očita in tudi ne more očitati.

Da bi bil torej našega vrlega gosp.
župnika imenoval »ničle«, je nesramna
laž in ako pridete tudi na mokronoški
shod, povedal Vam bodem, kolika je raz-
lika med Vašo ničlo in gospodom žup-
nikom.

Kar se pa tiče moje barve, katero
sem Vam pokazal, moram potrditi, da ste
se jako motili, ako ste me imeli za pri-
staša Vaše stranke. Ko bi bil vedel, da
me do sedaj niste poznali, prišel bi Vam
bil že poprej »z barvo na dan«.

Kar sem povedal glede Mirne, kako
nesramno, oziroma polževo se je to delo
pričelo in se dela še dandanes, kako se
kmet jezi nad vodstvom tega podjetja, ko
bo moral vendar le on vse plačati s krva-
vimi svojimi groši, to je resnica in je ne

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo od-
govorno le toliko, kolikor določa zakon.

prekličem. Sicer pa je mojo grajo potrdil shod 4 do 500 zavednih kmetskih mož. Tudi tega ne prekličem, kar sem govoril o zadnjem katoliškem shodu, kjer so bivši poslanci govorili, kako naj dolenski kmet ravna z žitom ali s sadjem. Ti govori so bili brez pomisleka govorjeni, in kažejo popolno nepoznanje tukajšnjih razmer. Kje je resnica, se vidi iz tega, da so kmetski volilci jednoglasno pritrdili mojemu govoru z vzklikom »res je takov. Povše ne pozna naših razmer, in se mu tudi nikdar ni zdelo vredno, jih spoznati. Ogromna množica na shodu je bila navdušena; — da pa »Slovenčev« poročevalec in njegov sprevednik, katerega je dr. Tavčar smatral za mežnarja, nista bila zadovoljna, to prav rad verjamem.

Gospod Brajec, ali ste jih že kdaj slišali take, — kakor Vam jih je povedal g. Majcen, kmetovalec sivih las?

Kdor išče, tisti najde, pravi star pregovor. Kdor nože brusi, se lahko ureže, in kdor na shode hodi, jo lahko skupi, posebno če ima nazore kakor Vi!

Tudi kar sem govoril o Vencajzu, ste po svoje zasukali! Če pa ne znate pravilno stenografirati, pojdite še enkrat v šolo, da boste znali svoje notice vsaj brati.

Tudi moje zavarovalno zastopstvo spravili ste v časopis, in farški boben je Vam popolnoma primerno zapel, pa kaj se hoče, ko mi ne morete škodovati! Ko bi bil pa zavarovalni zastopnik proti ne-zgodi, potem bi iz usmiljenja do Vas gledal, da se zavarujete, posebno v sedanjem času, ko pridno prirejate in obiskujete razne shode!

Za danes toliko, kaj več pa v Mokronogu, saj bodeva imela že v kratkem priliko se videti in pogovoriti.

Svetujem Vam pa, da se poprej dogovorite z g. dr. Šusteršičem, da Vam pošlje sv. Duha v razsvetljenje in pomoč, kajti, da ste bili Vi v nedeljo razsvetljeni, bi morda ne bili prišli v Št. Rupert, ampak ostali doma, kakor so to drugi Vaši kolegi storili, ter si s tem prihranili sramoto, katere Vam ne odvezamem ne jaz, ne 500 mož-volilcev, ki so Vam povedali v obraz, kar ste zaslužili!

Toliko za danes Vam, ki ste vredni poročevalec patentiranega »Lažnjivega Kljukca«!

Peter Strel,
posestnik v Mokronogu.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metod. Gospa Zofija Haring v Črnomlju 6 K: darovali so: družba v Spreitzerjevi gostilni 2 K, — g. Gabrijela Sertič 2 K — in Ana Jerman 2 K. — Gospa Alojzija Haslinger v Litiji 10 K 46 vin. iz nabiralnika-zamorca svoje gostilne, v katerem se je nabralo o priliki valetu nje zeta g. Žuna. — Gospa J. Žižek, zdravnikova soproga v Vojniku, 10 K. — G. Jos. Kostanjevec v Litiji 14 K, nabrane pri svatbi g. Valentina Žuna v Litiji. — Gospica Minka Tollazzi v Logatcu 3 K, daroval dober tarokist v Logaškem tarok-klubu. — Skupaj 43 K 46 vin. — Živel darovalci in nabiralci!

Dalje je daroval g. Ivan Gričar, solastnik dobroznane trvdke v Ljubljani, podedovano hranilnično knjižico novomeške hranilnice v vrednosti 10 K. — Živel zavedni darovalec in naj bi našel mnogo posnemovalcev!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.80 a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (11—11)

Kufekejeva moka za otroke je najbolje sredstvo, katere vpliva na odstav dojenčkov od materinega ali dojničnega mleka, ker je ista lahko prebavljiva ter otrokom radi dobrega ukusa jako priljubljena jed. Vživa se lahko kot juha, vkuhana v mleku ali mesni juhi (teletninska juha iz telečjih kostij). Tako vkuhana je primeren prestop k mešani hrani. Kufekejevo moko za otroke, vkuhana v mleku ali v mesni juhi ali s kakao uživajo radi tudi odrasli. Ta pospešuje tek ter vpliva na telesno zdravje. Zato je tudi jako priporočljiva za rekonvalescente kot lahko prebavljivo okusno živilo.

Največji praznik, katerega se vdeležuje vedno mlado in staro, revno in bogato občinstvo, bo letos še lepši kakor dosihmal, ker so mu razmere jako ugodne. Cena patentnega srebra je namreč padla tako zelo, da bo možno najširšim slojem, nabaviti si kot primerno darilo za božič v kartonih shranjeno jedilno orodje, garniture iz 42 komadov, napravljenih iz ameriškega patentnega srebra, kakor so na prodaj pri trvdki A. Hirschberg, Dunaj, II. Rembrandstrasse 19. Opozorjamo na današnji inserat, ki daje obširnejša pojasnila.

Kwizdov restitucijski fluid za konje.) „Sport“, strokovnjaški list za dirkarstvo, lov in konje, se izraža o Kwizdovem restitucijskem fluidu tako-le: Kdor hoče mišice svojih konj pri močni uporabi ohraniti sveže, se mu priporoča, da uporablja restitucijski fluid Frana Ivana Kwizde v Kornenburgu. Po vsakokratni rabi naj se mišice dobro obribo s slamo, potem pa se noge konja od kolena do bincija nabirajo s tem restitucijskim fluidom in labno zavežejo; to je priprosto a vendar jako dobro sredstvo, da se mišice ohranijo sveže in čvrste in se prepreči nastajanje žolčevja. Kwizdovega c. kr. priv. restitucijskega fluida naj bi torej ne manjkalo v nobenem dobro urejenem hlevu.

XXXVI. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . . 20087 K 63 vin.	
Akad. fer. društvo „Sava“ čisti dohodek zabavnega večera dne 27. septembra v vrtnem salonu „Narodnega doma“ v Ljubljani.	20 „ — „
Mencin Fr. nabral v veselju družbi gosp. Veršeca	10 „ — „
Štefan G. v Breznici	4 „ — „
Omizje pri Kuntu na Selu	6 „ — „
Majzeljeva Tonica je nabrala v Belej cerkvi na trgatvi v veselju družbi ljubljanskih pevcev	12 „ — „
Čisti dohodek „Prešernovega večera“ v Novem mestu 7. oktobra Narodna čitalnica v Kranju, čisti dohodek veselice, prirejane dne 16. septembra v korist Prešernovemu spomeniku	415 „ — „
Hribar Ivan, župan prispevek za mesec oktober	600 „ — „
Žmitek Peter Simeonovič akad. slikar pošlje v Petrogradu nabrana darila za Prešernov spomenik	50 „ — „
S Hribarjevega kegljišča v Cerkljah Superkolavdačna komisija Škrjančeve hiše z moto: „Gostilno pri „Škrjancu“ otvorili, Smo „puro“ jedli, dobro vino pili; Prešerna zraven smo na glas slavili, Veseli 3x20 kronc zložili Za spomenik na čast njegovi vili Smo pevski in pa domovini mili.	156 „ 71 „ 10 „ 24 „
Skupaj	60 „ — „ 21431 K 63 vin.

Dr. Josip Stare,
blaginik.

Zakonito vpisana

varstvena znamka.

Svetovnoznani

ruski karavanski čaj

bratov

K. in C. Popoff

v Moskvi.

Najfinjša znamka.

Dobavitelji več evropskih dvorov.

V izvirnih zavojih se dobivajo v vseh dotičnih finejših prodajalnicah

(2063—8)

Modna sezona za jesen in zimo 1900.

Jako lepe, krasno izdelane

klobuke

za dame, dekleta in otroke za jesensko in zimsko sezono sem dobil na skladišče in vabim prečast. dame za obilno naročevanje.

Ilustrovani cenik klobukov razpošiljam brezplačno.

• • • Z veselošpovanjem • • •

HENRIK KENDA Maison de Nouveautés
* Mestni trg št. 17. * (1907—9)

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 17. novembra: Rozalija Grum, poštna odpraviteljica, 27 let, jetika.
Dne 18. novembra: Jakob Luštrek, gostič, 51 let, pljučnica. — Jožef Ranzinger, posestnik, 51 let, prisad.
Dne 19. novembra: Anton Rojšek, dninar, 60 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji letni tlak 786.0 mm.					
Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23	9. zvečer	733.9	6.8 sl. svzhod	dež	13.3 mm
24	7. zjutraj	731.9	5.4 sl. jzhod	dež	
.	2. popol.	730.9	8.0 sl. jug	skoro obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 6.9°, normale: 1.9°.

Dunajska borza

dne 24. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.10
Skupni državni dolg v srebru	97.75
Avstrijska zlata renta	115.45
Avstrijska krona renta 4%	98.30
Ogrska zlata renta 4%	115.10
Ogrska krona renta 4%	90.35
Avstro-ogrski bančni dežice	1092 —
Kreditne delnice	656.60
London vista	240.65
Švicki drž. bankovci za 100 mark	117.70
10 mark	23.52
20 frankov	19.18
Italijanski bankovci	90.75
Č. kr. cekini	11.38

(36-10)

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-Ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spece-rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!

V NOBENI SLOVENSKE HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI

POEZIJE
DOKTORJA
FRANCETA
PREŠERNA
UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIKANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6.40 K, V USNU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. RL. KLEINMAYR & FID. BAMBERG V LJUBLJANI • • DODIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH • •

Ges. kr. avstrijsko državno železnico.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 1. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja. Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 33 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Popolna uprava

za jedilno sobo, skoro nova

je zaradi preselitve po ceni na prodaj.

Povpraša naj se: Franc Jožefova cesta 7. III. nadstropje. (2431)

Vabilo

k
plesni veselici

katera bode

v nedeljo 25. novembra t. l.

v Vodmatu

v gostilni pri Majarončku.

Vstopnina prosta.

Vina izvrstna, cene znižane, postrežba točna.

K obilni udeležbi vabi

J. Jelenič,

2429 gostilničar.

CHOCOLAT
SUCHARD
Svetovna razstava 1900
GRAND PRIX
Najvišje odlikovanje.

213.44

Poslano.

Udano podpisani govoril bodem prihodnji ponedeljek, dne 26. t. m., zvečer ob 7. uri v areni „Narodnega doma“ o nevrasteniji. Povedati hočem, kakšen sem bil pred boleznijo, kako se je ista pričela in razvila, kako sem se ozdravil, in slednjič, kako hočem drugim pomagati v svojem zavetišču, se vé z dovoljenjem c. kr. deželne vlade.

K temu predavanju vabim vse interese najudaneje.

Dr. Ivan Jan

(2420) mag. tajnik v pokoji.

Dva učenca

vsprejmeta se v trgovino z raznim blagom

Mijo Dolinar-ja (2411—2)

v Vel. Dolini, pošta Jesenice, Dolenjsko.

Narodni dom.

V nedeljo, 25. novembra

ob 1/3. uri popoldne v restavraciji „Nar. doma“

KONCERT

meščanske godbe.

Vstopnina 20 kr.

Zvečer v „Areni“ ob 1/2.8. uri.

Vstopnina 30 kr. (2422)

Hiša

št. 138 v Spodnji Šiški

proda se iz proste roke za 3800 gld. (2430—1)

Resni kupci naj se obrnejo do lastnika Janeza Babnik-a v Spodnji Šiški št. 40.

Firm. 129/00.

Einzi I. 153/1.

Oklio.

Podpisana trgovska sodnja naznanja, da se je izvršil vpis trvdke: (2423)

„Ludovik Ferlič, mesarija in krčma v Rudolfovem št. 62“

v tusodni trgovski register za posamne trvdke.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem odd. III., dne 15. novembra 1900.

Uradno dovoljena (2425)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za Ljubljano in drugod.

Potnina tukaj. Natančneje v pisarni.

Vabilo

na

ustanovni shod

slovenskega trgovskega društva

„Merkur“ v Ljubljani

ki se vrši (2432)

v nedeljo, dne 25. novembra t. l.

točno ob polu 3. uri popoldne

v areni „Narodnega doma“.

Dnevni red:

1. Volitev predsednika ustanovnega shoda.
2. Poročilo pripravljalnega odbora.
3. Čitanje in odobrenje pravil.
4. Volitev začasnega odbora.
5. Posamezni nasveti.

Z ozirom na važnost društva se nadeja obile udeležbe

pripravljalni odbor.

Za kašel in katar so
Kaiserjevi
prsní bonboni. (2117—7)

uspešno sredstvo, 2650 notarsko overen kar se pripoznava z rovljenimi spričevaji.

Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasiljenju.

Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaidu pl. Trnkóczyju in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani.

Prstno turška obleka
 obstoječa iz 7 komadov, 3 komadi so z zlatom
 vezeni, kakor jo nosijo imoviteji bosenski Turki,
 za kako gledališče ali maskarado jako primerna,
 je za tretjino cene na prodaj. Obleka je
 iz finega močnega sukna. Fotografija obleke je
 na ogled pri upravnistvu „Slov. Naroda“, kjer se
 izve tudi cena. (2408-3)

Izredna specijaliteta!
Ljutomerčan iz Strmece
 letnik 1886! (2023-47)
 Se dobi v butikah pri
Edmund Kavčič-u
 v Prešernovih ulicah, nasproti glavni pošti.

Ljudevit Borovnik
 puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
 se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
 pušek za lovcu in strelce po najnovejših
 sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
 deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
 vrstna popravila, ter jih točno in dobro
 izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
 valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
 vani ceniki zastoj. (47)

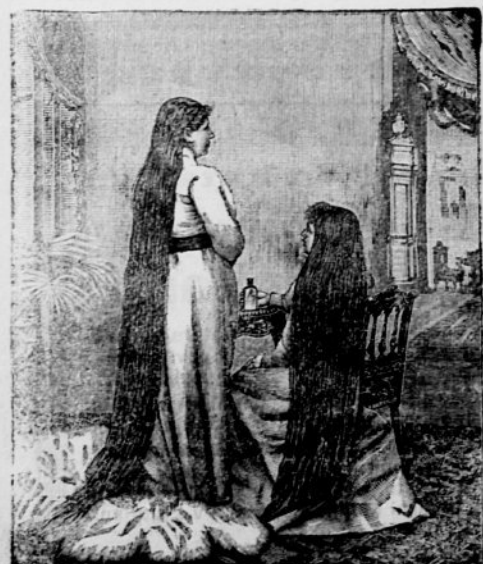
Firm. 133/00. Einz. I. 152/1.
Oklio.

Podpisana trgovska sodnija naznanja, da
 se je v tujem sodnem registru za posame-
 ne izvršil
 a) izbris ne več obstoječe tvrdke:
 „Valentin Oblak, gemischte Krämerei in
 Rudolfswert“
 b) vpis tvrdke:
 „Alfonz Oblak, trgovina z mešanim
 blagom v Rudolfsvetu“.
 C. kr. okrožno sodišče v Rudolfsvetu
 odd. III., dne 15. novembra 1900.

Proti malokrvnosti
Železnato vino
 lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
 dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže
 ima v sebi **90krat več železa**
 kakor druga po reklamah nezaslužno sloveča
 china-železnata vina, katera čisto
 nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
 namizno vino. III. (1368-15)
 Vsled tega na vse jamstvo za
 izdatnost tega vina pri malokrvnih,
 nervoznih ali vsled boleznih oslabe-
 lih, kakor tudi še posebej pri ble-
 dih, slabotnih in bolehnih otro-
 ci. Dobiva se v steklenicah po pol litra.
 Vnanja naročila proti povzetju.

Zaradi opustitve trgovine je lepa, novo zidana
hiša v Spodnji Šiški
 v kateri se uspešno izvršujeta gostilniška obrt in specerijska trgo-
 vina, takoj z vsem fundus instructusom po primerni ceni in **jako**
ugodnih pogojih
na prodaj.

Ta hiša daje prav dobre obresti, je urejena za izvrševanje mesarije
 in prekajevalstva, ima lep hlev, magacin, prekajevalnico, klavnico itd.
 Tudi se dá v najem ali se proda samo mesarija.
 Več pove lastnik
Jožef Seidl
 v Spodnji Šiški št. 150 pri Ljubljani.
 (2351-4)

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sred-
 stvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo
 ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena iz-
 zjemno neškodljiva tekočina, ki zabrani iz-
 padanje las in odstrani prahaje.
 Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4
 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade,
 in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo
 nekdanjo naravno barvo. (2011-9)
 Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
 * Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. *
 Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petrič-u in Edv.
 Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranju.

Štirje zavinjeni
sodi (2426-1)
 popolnoma zdravi, so na prodaj pri
 Franu Ferlinz-u v Ljubljani.

Knjigovodja
 in (2407-3)
komptoarist
 se sprejmeta
 v valjičnem mlinu v Kranju.

Elegantnih
damskih in * * *
dekliških klobukov
 * največje izber in najnižje cene *
 ima (2068-8)
 * * * **Paulina** * * *

Recknagel
 * Mestni trg št. 3. *

Fr. P. Zajec
 urar, trgovina z zlatino in srebrnino
 Ljubljana, Stari trg št. 28
 priporoča svojo veliko zalogo razno-
 vrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur.
 Trgovina vseh optičnih predmetov
 kakor: očal, barometrov, termometrov,
 daljnogledov itd. itd.
 Popravila se izvršujejo
 natančno in z jamstvom.
 Vse mnogo ceneje
 nego drugod! (2388)

Mr. Ph. Mardetschlaeger
 lekarnar in kemik.

Mizarska zadruga
 v Šent Vidu pri Ljubljani
 se priporoča slavnemu občinstvu v naroči-
 tev raznovrstne temne in ilkané
sobne oprave
 iz suhega lesa, solidno izdelane po last-
 nih in predloženih uzorcih.
 V prav obilno naročitev se priporoča
Josip Arhar
 načelnik
 (1984-9)

R. Ditmar
DUNAJ
 Petrolejske svetilke
 in lestenci
 vsakovrstnih cen.
 Največja izber objektov
 v (2361-2)
 modernem slogu.

Prenosilne petrolejske peči
 za kurjavo in kuho.

Mr. Ph. Mardetschlaeger
 lekarnar in kemik.

Prsten okusen jetrni tran
 à 70 h. — à 1 K.
Jelkino Francovo žganje
 à 1 K 20 h.
Pulcherin-Crème
 dela kožo lepo, či-
 sto, gladko in
 fino; à 1 K,
 stekleničica
 za poskus
 à 20 h.
 Se dobi na prodaj ali naroči po pošti
 v lekarni „Pri orlu“ v Ljubljani.
 Menthol zobni prašek dela zobe bele
 in lepe; samo v plehaših steklenicah à 80 h.
 Menthol ustna in zobna
 voda vzame slab dah, zjutraj
 po jedi in po kaenju
 po ohrani zobe zdrave.
 à 1 K.
 Jedini izdelatelj (2308-3)
Mr. Ph. Mardetschlaeger
 lekarnar in kemik.

Mizarska zadruga
 v Šent Vidu pri Ljubljani
 se priporoča slavnemu občinstvu v naroči-
 tev raznovrstne temne in ilkané
sobne oprave
 iz suhega lesa, solidno izdelane po last-
 nih in predloženih uzorcih.
 V prav obilno naročitev se priporoča
Josip Arhar
 načelnik
 (1984-9)

R. Ditmar
DUNAJ
 Petrolejske svetilke
 in lestenci
 vsakovrstnih cen.
 Največja izber objektov
 v (2361-2)
 modernem slogu.

Prenosilne petrolejske peči
 za kurjavo in kuho.

Mr. Ph. Mardetschlaeger
 lekarnar in kemik.

Gostilna 2314-3
 v najem — po dogovoru tudi na
 račun — odda se do konca tega leta
 v Ljubljani na Ambrozevem
 trgu št. 1 (Poljane). Več pri gospodarju.
Kobbe - a podganji kruh
 pripravljen za porabo!
 Brez nevarnosti za ljudi, hišne živali in
 kuretno; gotovo sredstvo za uničevanje
 podgan in miši. V zavojih po 50 in 90 kr.
 se dobiva v edini zalogi
J. Bergmann-a v Rudolfsvetu.

Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.
Prihodnje odplutbe:
 29. nov. Spaarndam 6:00 popoldne.
 6. dec. Rotterdam 12:30 popoldne.
 13. dec. Amsterdam 6:00 popoldne.
 20. dec. Statendam 12:30 popoldne.
 Novi parniki na 2 vijaka.
 Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
 Potsdam 12.500 ton. (2062-8)
 Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
 drugi kajiti od 228 K nišča
 III. razred 197 K 40 h z Dunaja.
 Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
 za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
 Avstr. podružnice v Brnu, Inmostu in Trstu.

Opeka vseh vrst!
 Dovoljujem si slavnemu občinstvu nazna-
 niti, da sem v svojo
opekarno
 uvedel delovanje
s parno silo
 in da izdelujem vsakovrstno
opeko za stavbe,
zarezo opeko (Strangfalzziegel),
stisnjeno strešno opeko (Dach-
pressziegel) itd. itd.
 Za trdnost opeke zoper vremenske vplive
 prevzemam posebno jamstvo.
 Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbe-
 nikom in drugemu občinstvu, zagotavljam naj-
 hitrejšo postrežbo in jako nizke cene.
Ludovik Herzmann
 (1231-25) opekarna s parno silo.

Naznanilo.
 Usojam si uljudno naznanjati, da
 sem gostilno
„pri zlatem čolnu“
 (Goldenes Schiff)
na Bregu št. 2
 z današnjim dnem na svoj lastni račun
 prevzela, in si bodem prizadevala čestite
 p. n. goste z dobrim vinom in Puntig-
 amskim pivom, ter z gorkimi in mrzlimi
 jedili zadovoljno postreči.
 Prosim za naklonjeno obiskovanje
 z odličnim spoštovanjem
Marija Paternost
 (2390-3) gostilničarka.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
 razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne šte-
 vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
 založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:
Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
 XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
 „Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
 broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
 à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
 broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
 à 5 gld. 20 kr.;
 — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
 20 kr.
 Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
 po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
 zan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan
 à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
 à 50 kr.
 Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à
 50 kr.
 A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
 Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek,
 Pregovori, prilika in reki. Prej 50 kr., sedaj
 samo 30 kr.
 Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
 mače in tuje časnike ter knjige.
L. Schwentner
 knjigotržec
 V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Pod Trančo št. 2.

48 Veliko zalogo

Najnižje cene.

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najvišje cene.

Pod Trančo št. 2.

Svilnato blago

največja izbor in najnovejša črna in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 48

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Razglas.

V spomin proslave 50letnega vladanja Nj. Veličanstva sklenila je zdravniška zbornica kranjska v svoji seji dne 8. novembra 1898 vsako leto na dan 2. decembra razdeliti svojim sredstvom primerno svoto med zdravnike kranjskega zborničnega okoliša, ki so podpore potrebni. Letos je v ta namen določenih **200 kron.**

Prošnje vložiti naj se do **30. novembra t. l.** pri predsedništvu zdravniške zbornice kranjske. (2421)

Za predsedništvo zdravniške zbornice kranjske:

Dr. vitez Bleiweis.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati) (112—48)

ter se dobi za predplačilo **1 gld. 50 kr.**, po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Löwengasse Nr. 27, Parterre Thür 4.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Nedosežene

v svoji lepoti in dobroti so moje pristne švicarske **briljantno-črne-jeklene**

savonet remon-toarke, dvojne, pokrite s 3 briljantno-črne-jeklenimi pokrovi, s prefinim precizijskim gonilom (triletna realna garancija), s patent. notranjo uredbo kazal, opalno-blesteče fondont kazalo, obroč, kazala, nastavek in krona so **pristno double-zlato**. Te ure teko 36 ur in so vsled svoje elegantne izdelave splošno priljubljene in jih vsakdo posebno rad nosi. Cena z zavojčkom in usnjatim etuijem **samo gld. 6.—**.

Briljantno-črne-jeklene damske ure odprte, jako fino izdelane gld. 7.—. K uram primerne moške in damske verižice iz double-zlata s priveski gld. 1.50. — Razpošiljajo se le proti povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj in se denar vrne, torej ni nobene rizike. (1977—9)

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse 2.

Velik ilustriran cenik o urah, verižicah in prstanih i. t. d. brezplačno in franko.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 49

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 48

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

48 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Cenik zastoj in poštne prosl.

Cene brez konkurence!

Zanesljivo pristna črna in bela vina

iz istrskih in dalmatinskih vinogradov priporoča

C. Zalaznik v Pulju (Pola).

(2208—9)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot praktično

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (2116—7)

A. HIRSCHBERG-a

Eksporniti hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 49

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrožba točna. — Cene nizke.

Velik, lep lokal

posebno pripraven za trgovino, v sredini Kranja, odda s 1. februarjem l. 1901, oziroma tudi prej.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“.

(2413—1)

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško

priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne

puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vreden porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prezramem vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963—10)

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti **poltnim boleznim**, zlasti proti vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov **lesnega kotrana** in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam v okom, zahtevaj izrecno **Bergerjevo kotranovo milo**, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko.

Pri neozdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti, (586—18)

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: **Benzoc-milo** za fino polti; **borakovo milo** za pršice; **karbolsko milo** za ugaljenje polti pri pikah vled koz in kot razkužujoče milo; **Bergerjevo smrekovo-iglasto milo** za umivanje in toileto, **Bergerjevo milo** za nežno otročjo dobo (25 kr.)

Bergerjevo Petrosulfo-milo

proti rudečici obraza, rudečemu nosu, opršici in sklenju kože; **milo za pege** v obrazu jako učinkujoče; **žveplenomlečno milo** proti zakažnim črvom in nečistostim obraza; **taninsko milo** za potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno **Bergerjeva mila**, ker je mnogo ničvrednih imitacij.

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: **V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda** in **U. pl. Trnkoczyja**, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah. 48

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Ign. Fasching-a vdove

48 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Zalogo prediva

najboljše vrste, dalje fiziološki, lečo in druge pridelke

vedno sveže blago ima (2405—2)

Ivan Baudek, Mestni trg, Pred rotovzem.

Pismena naročila se prosijo naslovljati: **Karlovska cesta št. 24.**

S čim naj se krmijo psi?

Lepe, zdrave in krepke pse se zredi samo, ako se jim daje

Fattinger-jeve patentne kolače iz mesnih vlaken za krmo. — Priporočajo jih vsi živinozdravniki in kinologi. — Odlikovani so z mnogimi zlatimi kolajnam. — Prospekte (tudi o drugih Fattingerjevih krmilih za pse, kurčino, tiče i. t. d.) daje brezplačno

Fattinger & Co., Dunaj IV., Wiedener Hauptstrasse Nro. 3.

Na prodaj ima v Ljubljani Peter Lassnik. (1901—6)

Kwizdov restitucijski fluid.

Kwizda Restitutionsfluid

C. in kr. priv. voda za umivanje konj. Cena steklenice K 2-80.

Že 40 let se rabi v dvornih konjarnicah, v večjih vojaških in civilnih hlevih za ojačanje pred in za okrepčanje po velikih naporih, pri zvinjenjih, okorelosti kit i. t. d., vsposoblja konja za izredna dela v trainingu. Pristen samo z gorenjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. — Glavna zaloga:

Franz IV. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj

okrožni lekarnar v **KORNEUBURGU** pri Dunaju. I. (1363—7)

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 49

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s sušenim, platnenim in manufakturnim blagom

Hugo Ihl

xxxv Ljubljani xxxv

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Priporočam slavnemu občinstvu svojo veliko in bogato zalogo različne **zlatnine** in **srebrnine**, posebno priporočam prave fine **švicarske žepne ure**, **srebrne**, **zlate** in **nikel-naste** po jako nizkih cenah.

☛ Za vsako uro jamčim jedno leto. ☛
Poleg tega priporočam fine zanesljive **šivalne stroje** iz najboljših in izkušenih tovarn s 5letnim jamstvom.

FRANC ČUDEN, urar v Ljubljani na Glavnem trgu štev. 25, nasproti rotovža.

Gramofon. Najboljši in najglasnejši iznajdeni glasbeni aparat, kateri svira popolnoma čisto in razločno osobito glasovir, petje in godbo. Izvrstna zabava za vsacega, priporočljivi so avtomatični posebno za gostilničarje in kavarnarje. (123-91)

Cena 65 gld.; avtomatičnega 120 gld.

* Interesenti se lahko prepričajo in ogledajo avtomat v moji prodajalnici. *

Moderce

najnovejša fačona,
najboljši izdelek

priporočam 48

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 48

po najnižjih cenah.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Geniki zastoni in franko.

Najnižje cene. 48

Št. 37.999.

Razglas.

(2414-2)

Dne 5. decembra t. l. se bode med 11. in 12. uro dopoludne vršila pri tukajšnjem uradu

minuendo licitacija za preskrbljevanje hrane in vožnje odgoncev

pri odgonsko postajski občini ljubljanski za leto 1901.

K tej licitaciji se vabijo podjetniki s pristavkom, da je prevzemniku vložiti 100 K varščine.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane kot odgonska postajska občina

dné 20. novembra 1900.

Št. 13.321.

Razglas.

(2427)

Dne 2. januarja 1901. l. ob 10. uri dopoludne vršilo se bode v deželni hiši (Turjaški trg št. 3) XIII. žrebanje obveznic 4% kranjskega deželnega posojila.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 13. novembra 1900.

Štajerski LODEN

Najmodernejša
in najboljše
kvalitete

SUKNENEGA BLAGA

za moške obleke

(1888-21)

Največja zaloga
raznega blaga za

ZIMSKE SUKNJE

Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševlot od K 3.— naprej.

Vzorci stroškov prosti.

Oddelek za sukno
firme

KASTNER & ÖHLER, GRADEC.

za obleke
plašče
haveloke
sportne obleke
gasilce
livreje

vse čista
robna
volna

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

49

Zaloga in pisarna.

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporočam po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Ljubljana

Stari trg št. 21

A. Mozetič

Ljubljana

Stari trg št. 21

v Rodeževi hiši zraven Zalaznika.

Usojam si slavnemu občinstvu priporočiti svojo zalogo raznovrstnega zimskega in drugega blaga kakor: **normalne lovske in bele srajce** za gospode, **ovratnike**, **manšete** in **kravate**.

☛ Bluze, šerpe, rokavice in modrce od 1-8 K. ☛

Dalje imam veliko zalogo zimskih otroških oblek, raznovrstnih **avbic**, **pletelih jopic**, **negovic**, **rokavic**, **predpasnikov** itd.

Vabim torej cenjene odjemalce, da si ogledajo mojo bogato zalogo, ter zagotavljam slavnemu občinstvu **solidno in točno postrežbo** ter **jako nizke in ugodne cene**. (2379-2)

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da se bodo

letni in živinski sejmi v Trbovljah

v prihodnje sledeče vršili:

dné 3. svečana, to je na dan sv. Blaža,

„ **17. sušca**, „ „ „ „ sv. Jederti,

„ **18. vinotoka**, „ „ „ „ sv. Lukeža,

„ **6. grudna**, „ „ „ „ sv. Miklavža.

Prvi sejm bode **dné 6. grudna t. l.**, ter se kupci uljudno vabijo.

Županstvo Trbovlje

dné 10. novembra 1900.

(2403-2)

Župan: **Roš.**

Preselitev prodajalne!

Usojamo si uljudno naznaniti, da smo našo

glavno modno in manufakturno trgovino

v Frišovo palačo

Prešernove (Slonove) ulice št. 1

premestili in vse zaloge naših filijalk ondi **zjedini**li.

Radi tega nam je mogoče gledé prostora preobilo in pri se-
litvi poškodovano blago **izvanredno po ceni** oddati, ter se
bode isto o priliki

☛ velike božične prodaje

katera se prične **v sredo, 20. listopada 1900**, prodajalo.

Kot posebno ceno in priporočljivo omenjamo:

Flanelaste obleke v kartonih 7 m vse skupaj samo gld. 1.60

volnene obleke „ „ 6 „ „ „ „ 1.50

suknene obleke za dame „ „ „ „ „ 2.50

Sukneno blago, angleška in brnska sukna, srajce,
ovratniki in kravate se prodajajo po vsaki prikladni ceni.

Izven tega doide v kratkem velika pošiljatev

preprog in platnenega blaga

kar smo prilično po jako ugodni ceni kupili, in nam je mogoče
isto ravno tako ugodno prodajati.

Od 20. listopada naprej se bodo tudi vsi
drugi predmeti naše trgovine po znatno znižanih
cenah prodajali.

Z odličnim spoštovanjem

Konrad Schumi & Comp.

„pri novi tovarni“.

(2398-3)

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-61)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.

Dr. Rose balzam

za želodec
iz lekarn

B. FRAGNER-jav v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvaja-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okrep-
čuje in obdržuje v pravem teku.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega
dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-
schläger, J. Mayr. (1742-7)

Pod oknom

(2433-1)

V kavarni „EVROPA“
toči se lupina črne kave
po 12 kr.

To je, kar smo pred
vsem hoteli za enkrat do-
seči.

Ad hoc-komité.

V vseh elitnih kavarnah je no-
vejši čas na razpolago tudi svetovni
listič „Fix- oder Nix-Blatt für
Hoch- oder Nieder-Politik“,
ki izhaja tam nekje ob kočevski Rinži,
ter čvrsto vrlo zastopa i tarifno poli-
tiko izvestnih narodnih in manj na-
rodnih kaplještevec. (2428-1)

Nogovice, obujke, jo-
pice, spodnje kijklje itd.
iz prima vrste preje,
ovčje volne in flora,
kakor tudi oblekice za
otroke, plaščke, avbice
in klobučke

ima gotove kakor tudi po meri naprodaj
samo. (2374-2)

Ana Haring

strojno pletenje in konfekcija za otroke.

Dvorski trg št. 1

nasproti „Narodne kavarne“

prej v Židovskih ulicah št. 8.

Posebno opozarjam svoje čestite
odjemalce na moje nogovice lastnega
izdelka, katere navzlic povišanih cen
volne prodajam po starih navadnih cenah.

Pristne ruske

Peterburške
galoš

(2289-6)

se dobivajo po stalnih cenah pri trdkah:

J. S. Benedikt, K. Karinger, H. Kenda, Ant. Krisper,
V. Petričić, K. Recknagel, Fr. Szantner, F. M. Schmitt.

Opr. št. E. 431/00/1.

Dražbeni oklic.

(2417)

V konkurzu „Blaž Kovačiča“ v št. Rupertu bo

dne 17. decembra 1900 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 3.

dražba zemljišč

vl. št. 69, 914 kat. obč. Št. Ruprt, vl. št. 276, 304, 377, 393 kat. obč. Bistrica in vl.
št. 432 kat. obč. Straža.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 6438 K 86 h.
Posestva se prodajo le za cenilno vrednost ali pa nad isto, pod tem zneskom se
ne prodaje.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško knjižni izpisek, hipo-
tekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti,
pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 4 med opravljenimi urami.

C. kr. okrajna sodnija v Mokronogu, oddelek II.,
dne 21. novembra 1900.

✱ Okraski božičnih drevesc in svečice. ✱

F. M. SCHMITT

Pred škofijo št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato opremljeno zalogo

galanterijskih predmetov in igrač

za Miklavža in Božič

po najnižjih cenah. (2384-2)

Razstava istotam v I. nadstropju.

✱ Dobitki za tombole in strelske klube. ✱

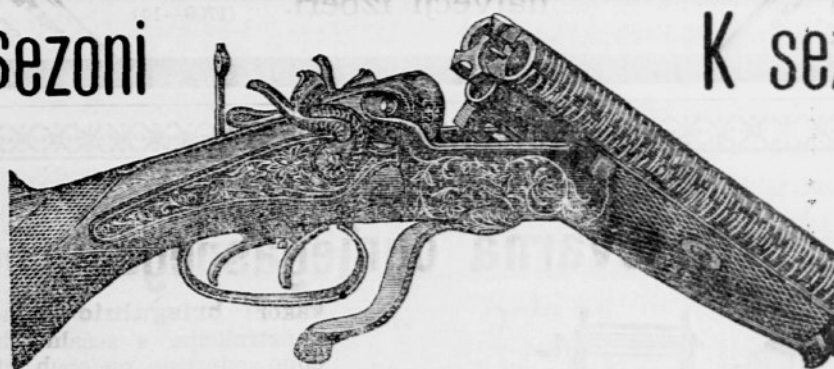
Ankerjeve stavbe trušce s kamni.
Družbinske igre i. t. d.

Denarniki, etni za smodke.

K sezoni

K sezoni

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
priporočajo najbolj.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno,
solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1862-15)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Trgovina z železnino

Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Mestni trg 10 Ljubljana Mestni trg 10

priporoča peči, štedilnike, predpečnike,
mesorezalnice, pipe in cevi za pretaka-
nje vina in piva.

Popolna
kuhinjska
oprema
se po čudovito
nizki ceni in
točni postrežbi
sestavlja.
Velika zaloga
drsalok
raznih
sistemov.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej

J. Zor črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem
strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-
gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče
vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov.
Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občin-
stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval.
Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so
razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvale,
ter razne potreščine za to obrt. 49

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vtorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča

HENRIK KENDA

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo,
e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

na Glincah št. 92

filijalka: Šelenburgove ulice št. 1

priporoča svojo veliko zalogo strgarskih del
lastnega izdelka.

Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje
hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsako-
vrstna popravila v jantaru, morski peni, kosti,
rogu, lesu itd. 49

Za

! Miklavža !

priporoča

pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

najfinejše, sveže in
zdravo

pekarsko in nasladno
pecivo. 49